

Oktober 2024



Effectiviteit van minimaregelingen in gemeente Assen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
1. Introductie	5
2. Methodebeschrijving	6
2.1 Huishoudboekjes	6
2.2 Benutting minimaregelingen.....	8
2.3 Samenwerking met ervaringsdeskundigen	8
3. Resultaten.....	9
3.1 Huishoudboekjes minimahuishoudens in 2023 en 2024.....	9
3.2 Huidige minimaregelingen in Assen	12
3.3 Effect van minimaregelingen in Assen	14
3.3.1 Beschrijving van de beschikbare minimaregelingen.....	14
3.3.2 Indeling van de regelingen in Assen	15
3.4 Benutting van minimaregelingen in Assen	16
3.4.1 Benutting bijzondere bijstand	16
3.4.2 Benutting individuele inkomenstoeslag.....	17
3.4.3 Benutting Kindpakket.....	18
3.4.4 Benutting (gedeeltelijke) kwijtscheldingen	19
3.4.5 Benutting maatwerkregeling gebruiksgoederen.....	20
3.4.6 Benutting collectieve zorgverzekering	20
3.5 Ervaringen met regelingen voor lage inkomens.....	21
3.5.1 Raad voor Cliëntenparticipatie Assen.....	21
3.5.2 Bezwarencommissie WPDA	22
3.5.3 Ervaringsdeskundige co-onderzoekers.....	22
3.6 Verschillen met de gemeenten Aa en Hunze en Tynaarlo.....	24
4. Alternatieve toekenningen	26
4.1 De gestaffelde toekenning	26
4.2 De gedeeltelijke toekenning op basis van draagkracht.....	27
5. Verbeterscenario's	27
5.1 Scenario compensatie alleenstaanden.....	27
5.2 Meer overzicht over de uitvoerders.....	28
5.3 Verkennen nieuwe toekenningsmethoden	29
5.4 Meer regelingen die de bestedingsruimte verhogen	29
5.5 Verhoging van de benutting (Wet Proactieve Dienstverlening).....	31
5.6 Drempelverlagende aanpassingen aan de regelingen.....	31
6. Conclusies	32
6.1 Benutting gemeentelijke regelingen voor minimahuishoudens.....	33
6.2 Effecten van regelingen voor minimahuishoudens	33

6.3 Verschillen Aa en Hunze en Tynaarlo	34
6.4 Werkwijzen, methoden en dienstverlening die de benutting en effectiviteit van minimaregelingen kunnen verbeteren	34
6.5 Het verhogen van de effectiviteit van minimaregelingen	35
Bijlage 1 Berekening van de huishoudboekjes	36
Bijlage 2 Doelgroepgroottes t.b.v. de berekening van de benutting	52
Colofon	53
uitgegeven door	53
auteurs	53
onderzoekers die hebben meegewerkt	53

1. Introductie

Onderzoek van Trendbureau Drenthe maakte in 2023 duidelijk dat het, afhankelijk van in welke gemeente een huishouden woont, honderden euro's verschilt wat hetzelfde type huishouden overhoudt in de portemonnee. Binnen gemeenten zijn de verschillen tussen verschillende typen huishoudens nóg groter¹. Zo bleek dat vooral alleenstaanden en huishoudens met oudere kinderen honderden euro's per maand tekortkomen op een minimumbudget afgeleid uit prijsindexen van het Nibud. De situatie voor minimahuishoudens in Assen is vergelijkbaar met andere gemeenten in Drenthe, Groningen en daarbuiten.

De Participatiewet is zo ingericht dat gemeenten kunnen variëren in hun minimabeleid om maatwerk voor inwoners mogelijk te maken. De grote verschillen tussen gemeenten zijn dus rechtmatig, maar worden ervaren als willekeurig en oneerlijk. Om meer balans in de minimaregelingen te krijgen, zowel tussen als binnen gemeenten, is verdiepend en actiegericht onderzoek naar de effectiviteit van de minimaregelingen vereist.

Om de verschillen op het gebied van minimaregelingen te verkleinen is dankzij financiering van de Provincie Drenthe een provinciewijd onderzoek naar het verbeteren van vindbaarheid en toegankelijkheid van regelingen in de Drentse gemeenten gestart. De resultaten hiervan zullen naar verwachting eind 2024 worden gepubliceerd. De gemeente Assen heeft Trendbureau Drenthe gevraagd om aanvullend onderzoek te doen naar de effectiviteit en het bereik van de minimaregelingen in de gemeente en hoe deze aspecten kunnen worden verbeterd.

Trendbureau Drenthe heeft aanvullend onderzoek verricht naar de effectiviteit en de benutting van minimaregelingen in de gemeente Assen. Het doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken hoe de benutting en de werking van minimaregelingen kan worden verbeterd. Dit is gedaan door de effecten van de minimaregelingen op de bestaanszekerheid (de huishoudboekjes) inzichtelijk te maken en te analyseren. Op basis hiervan worden in dit rapport een aantal scenario's met concrete aanbevelingen uitgewerkt om de effectiviteit van minimaregelingen te verbeteren.

¹ Trendbureau Drenthe, 2023 [Verschillen in inkomensondersteuning tussen en binnen gemeenten](#)

2. Methodebeschrijving

In het onderzoek staan een aantal vragen centraal:

De hoofdvraag in dit onderzoek is als volgt: *Hoe kan de effectiviteit van gemeentelijke minimaregelingen in Assen worden verbeterd?*

Om tot een volledig antwoord te komen richten we ons in het onderzoek op het beantwoorden van een aantal subvragen:

- In hoeverre worden de gemeentelijke minimaregelingen in Assen benut door de rechthebbende inwoners?
- Welk effect hebben de verschillende minimaregelingen voor de inwoner?
- Op welke wijze verschillen de minimaregelingen in de gemeente Assen met die van de gemeenten binnen Werkplein Drentsche Aa?
- Welke wijzen van dienstverlening kunnen de effectiviteit op zowel de korte als lange termijn verbeteren en welke kosten zijn daaraan verbonden?
- Wat is/zijn realistisch(e) alternatief/alternatieven voor de toekenning van minimaregelingen anders dan de nu harde inkomensgrenzen? Wat zijn de voor- en nadelen hiervan?

Onder minimaregelingen verstaan we in dit rapport alle regelingen die bedoeld zijn voor huishoudens met een laag inkomen.

2.1 Huishoudboekjes

Om inzicht te krijgen in de financiële situatie van inwoners in Assen is er voor vier typen huishoudens een huishoudboekje opgesteld voor één maand. Door de bedragen van de gemeentelijke minimaregelingen toe te voegen aan het huishoudboekje is te zien wat de invloed hiervan is op het maandelijkse saldo. De in het onderzoek gebruikte huishoudboekjes zijn gebaseerd op de minimumvoorbeeldbegroting uit het rapport 'Op weg naar een nieuwe armoedegrens²' van de Commissie sociaal minimum. De bedragen uit deze voorbeeldbegroting zijn per gezinssituatie herrekend om de minimale kosten van het bestaan weer te geven.

De inkomsten bestaan uit het netto loon/uitkering, de landelijke toeslagen en de gemeentelijke toeslagen. De uitgaven zijn onderverdeeld in vier posten; vaste lasten, reserveringsuitgaven, huishoudelijke uitgaven en kosten voor sociale participatie. De inkomsten en uitgaven die per kwartaal of één keer per jaar komen zoals kinderbijslag, energietoeslag, individuele inkomens toeslag, vakantietoeslag en de reserveringsuitgaven, zijn herrekend naar een maandbedrag.

Inkomsten

Voor alle huishoudens zijn de inkomsten uit zowel landelijke regelingen als gemeentelijke regelingen berekend op basis van het inkomen uit loon of uitkering en de samenstelling van het huishouden. De inkomsten uit deze regelingen zijn gebaseerd op het maximale bedrag waarop een huishouden recht heeft. De individuele inkomens toeslag wordt jaarlijks uitgekeerd in de vorm van een bedrag. Om recht te hebben op die toeslag moet een huishouden in Assen 3 jaren onder een inkomensgrens hebben geleefd, wat betekent dat in de praktijk niet iedereen er aanspraak op kan maken. Toch is besloten om de

² Sociaal & Cultureel Planbureau, 2023 [Op weg naar een nieuwe armoedegrens](#)

individuele inkomenstoelage toe te voegen om een zo compleet mogelijk beeld te schetsen van alle beschikbare regelingen.

Vaste lasten

De eerste en grootste post is de huur van een tussenwoning in de sociale sector in Assen. Alle huishoudens hebben dezelfde woning om de verschillen tussen de toeslagen en het effect op het uiteindelijke saldo inzichtelijk te maken. Voor de huishoudens die er recht op hebben is de huur aangepast aan de huurverlaging en de huurtoeslag. De kosten voor gas, elektriciteit en water zijn berekend op basis van de gemiddelden volgens het Nibud. De andere posten zijn ook gebaseerd op de gemiddelde kosten volgens het Nibud zoals gebruikt in het rapport 'Op weg naar een nieuwe armoedegrens'. Mobiliteit is een belangrijke voorwaarde voor het ervaren van kansen, zowel in het onderwijs als op de arbeidsmarkt. In tegenstelling tot de Commissie sociaal minimum hebben wij er daarom voor gekozen de kosten van een auto uit de miniklasse mee te rekenen. Deze optie biedt de meeste mobiliteit en geeft ons een duidelijke prijsindicatie.

Reserveringsuitgaven

De posten in deze groep zijn toegevoegd om inzichtelijk te maken welke bedragen een huishouden per maand moet sparen om bepaalde incidentele kosten op te kunnen vangen. Voor het minimale eigen risico van de zorgverzekering, is een jaarbedrag herrekend naar een maandbedrag. Voor een inschatting van de kosten voor kleding en schoenen is gebruik gemaakt van prijzen in winkels in het goedkoopste segment³.

Huishoudelijke uitgaven

Het bedrag voor voeding is per huishouden berekend op basis van de kosten van voeding per persoon per dag van het Nibud, welke zijn gebaseerd op de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid voeding van het voedingscentrum. Wanneer er wordt ingekocht voor een groot huishouden kan dat voordeel opleveren omdat grote verpakkingen per saldo goedkoper zijn. Dit worden schaalvoordelen genoemd. Het totale maandbedrag voor voeding is per huishouden vermenigvuldigd met de bijbehorende factor voor schaalvoordelen. Kosten voor huisdieren en/of roken worden niet meegenomen in de huishoudboekjes. Deze en andere kosten komen uiteraard in werkelijkheid wel voor.

Sociale participatie

De posten voor sociale participatie zijn in het huishoudboekje opgenomen omdat ze gezien worden als noodzakelijke uitgaven. Daarnaast hebben de gemeentelijke regelingen 'Volwassenenfonds' en 'Kindpakket' als doel kosten voor sociale participatie weg te nemen of te vergoeden.

De leden van de voorbeeldhuishoudens zijn 'robots'. Ze maken gebruik van alle beschikbare regelingen, geven nooit iets extra's uit en hebben niet te maken met onverwachte financiële tegenvallers. Kosten die voor sommige huishoudens noodzakelijk kunnen zijn, zoals kosten voor huisdieren, zijn niet meegenomen. Ook hebben deze huishoudens geen schulden. De toeslagen of bedragen die ze in één keer of per kwartaal ontvangen worden uitgesmeerd over het hele jaar en als maandbedrag opgenomen in de begroting. De kosten die ze wel maken zijn gebaseerd op gemiddelden die in de praktijk

³ De ervaringsdeskundige co-onderzoekers geven aan dat het juist beter en voordeliger kan zijn om eens in de zoveel tijd een goede set kleding of schoenen aan te schaffen, aangezien deze langer meegaan. Omdat we voor de huishoudboekjes een inschatting moeten maken van de maandelijkse kosten is ervoor gekozen om de kosten op deze manier op te nemen.

kunnen verschillen. De huishoudboekjes zijn dan ook geen afspiegeling van de werkelijkheid, maar een indicatie van de maandelijkse uitgaven en inkomsten.

Het huishoudboekje biedt daardoor inzicht in het effect dat zowel landelijke als gemeentelijke regelingen hebben op het saldo van de verschillende huishoudens. Door de regelingen te berekenen voor meerdere inkomensgroepen wordt duidelijk tot welk inkomen een huishouden recht heeft op een regeling en wat dit betekent voor het saldo. Het huishoudboekje maakt daarnaast ook de verschillen tussen de huishoudens duidelijk; waar sommige huishoudens door landelijke regelingen al een positief saldo hebben, zijn andere huishoudens met hetzelfde inkomen uit loon niet in staat een positief saldo te halen. Dit biedt inzicht in de mogelijkheid om de inzet van gemeentelijke regelingen te verbeteren.

2.2 Benutting minimaregelingen

Om inzicht te krijgen in de benutting van de minimaregelingen van de gemeente Assen leggen we de cijfers over het gebruik van de minimaregelingen van de gemeente Assen naast de rechthebbende populatie volgens de lage inkomenscijfers van het CBS⁴. De meest recente inkomenscijfers van het CBS hebben betrekking op 2022. Daarom berekenen we de benutting van de minimaregelingen voor de jaren 2020, 2021 en 2022. De benutting van de minimaregelingen in 2023 wordt alleen in absolute aantallen meegenomen. Het gebruik van de cijfers van het CBS heeft enkele beperkingen. Zo worden de cijfers afgerond op honderdtallen. Wat ervoor zorgt dat de benutting zowel hoger als lager kan zijn dan duidelijk wordt in onze cijfers. Ook sluiten de achtergrondvariabelen die bij het CBS beschikbaar zijn niet één op één aan bij de voorwaarden die door de gemeente worden gesteld aan de minimaregelingen. Zo geldt voor een aantal minimaregelingen bijvoorbeeld een vermogenscheck. Het CBS biedt geen inzicht in deze data. Ondanks deze beperkingen proberen we de best mogelijke benadering van het aantal rechthebbende inwoners te maken.

2.3 Samenwerking met ervaringsdeskundigen

Het analyseren en verbeteren van minimabeleid kunnen we niet enkel op basis van cijfers doen. Het is belangrijk om naast de cijfers te onderzoeken hoe het beleid wordt ervaren. De effecten van minimabeleid zijn namelijk breder dan de effecten in de portemonnee. Daarom zijn we in gesprek gegaan met ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede en sociale uitsluiting. Samen met hen hebben we naar de minimaregelingen op de website van de gemeente gekeken. We hebben hen gevraagd wat hen opviel, wat er beter kon en wat er eventueel miste in het minimabeleid van de gemeente Assen. De uitkomsten van deze gesprekken komen op verschillende plaatsen in het rapport naar voren en worden samengevat in hoofdstuk 3, paragraaf 5.3.

Daarnaast zijn we in gesprek gegaan met de leden van de Raad voor Cliëntenparticipatie Assen en de bezwarencommissie van Werkplein Drentsche Aa. Hier kwamen waardevolle aandachtspunten voor de analyse uit. De uitkomsten van deze gesprekken zijn te vinden in hoofdstuk 3, paragrafen 5.1 en 5.2.

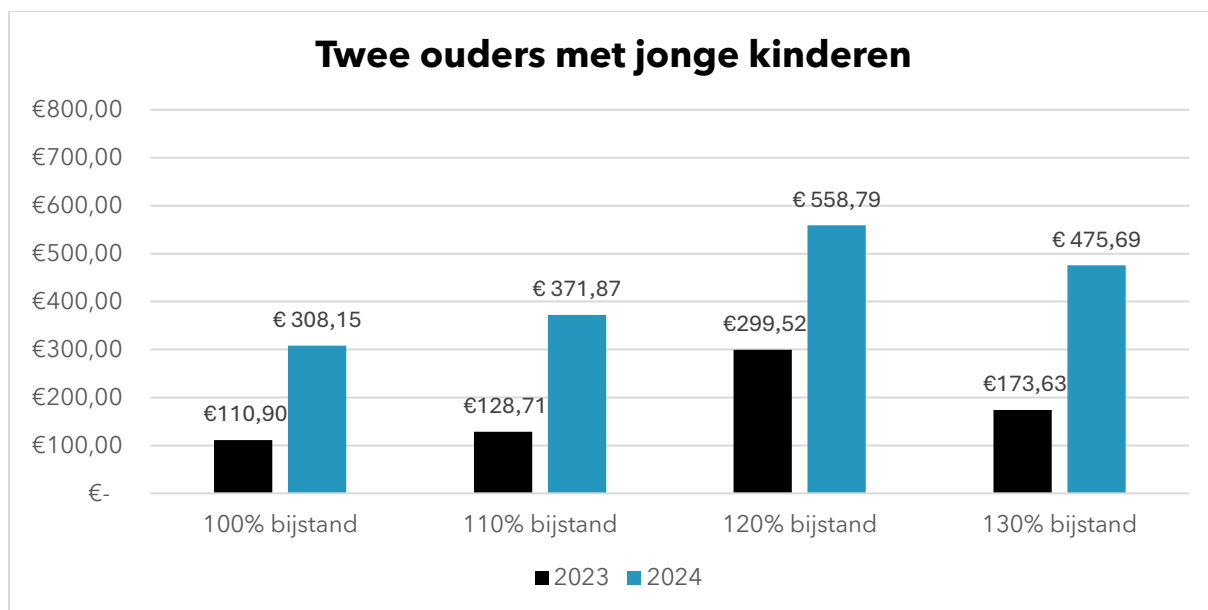
⁴ CBS, 2023 [Laag en langdurig laag inkomen; huishoudenskenmerken, regio \(indeling 2023\)](#)

3. Resultaten

3.1 Huishoudboekjes minimahuishoudens in 2023 en 2024

Om te meten wat het effect is van de verschillende gemeentelijke en landelijke regelingen is er een huishoudboekje opgesteld voor één maand. Door de bedragen van de regelingen toe te voegen aan het huishoudboekje is te zien wat de invloed hiervan is op het maandelijkse saldo. De in het onderzoek gebruikte huishoudboekjes zijn gebaseerd op de minimumvoorbeeldbegroting uit het rapport 'Op weg naar een nieuwe armoedegrens'⁵ van de Commissie Sociaal Minimum. De bedragen uit deze voorbeeldbegroting zijn per gezinssituatie herrekend om de minimale kosten van het bestaan weer te geven. Het onderzoek is uitgevoerd met als doel vanuit het perspectief van de inwoner te meten wat het effect is van zowel gemeentelijke als landelijke regelingen. Om te bepalen op welke gemeentelijke regelingen de huishoudens recht hebben is gebruik gemaakt van informatie die de inwoner kan vinden op of via de gemeentelijke website.

Zoals ook staat toegelicht in de methodeomschrijving in hoofdstuk 2, paragraaf 1, zijn deze huishoudboekjes geen afspiegeling van de realiteit. De huishoudboekjes zijn gebaseerd op een inschatting van de gemiddelde kosten. Onverwachte kosten worden niet meegenomen en de huishoudens maken van alle gemeentelijke en landelijke regelingen gebruik. De daadwerkelijke huishoudboekjes zullen daarom naar verwachting minder rooskleurig zijn. Ook zien we dat de financiële situatie van deze huishoudens erg veranderlijk zijn. Dit komt met name door de veranderingen in landelijke toeslagen, zoals verderop in dit hoofdstuk wordt toegelicht. Wel zien we over meerdere jaren dat dezelfde typen huishoudens extra ondersteuning nodig hebben.

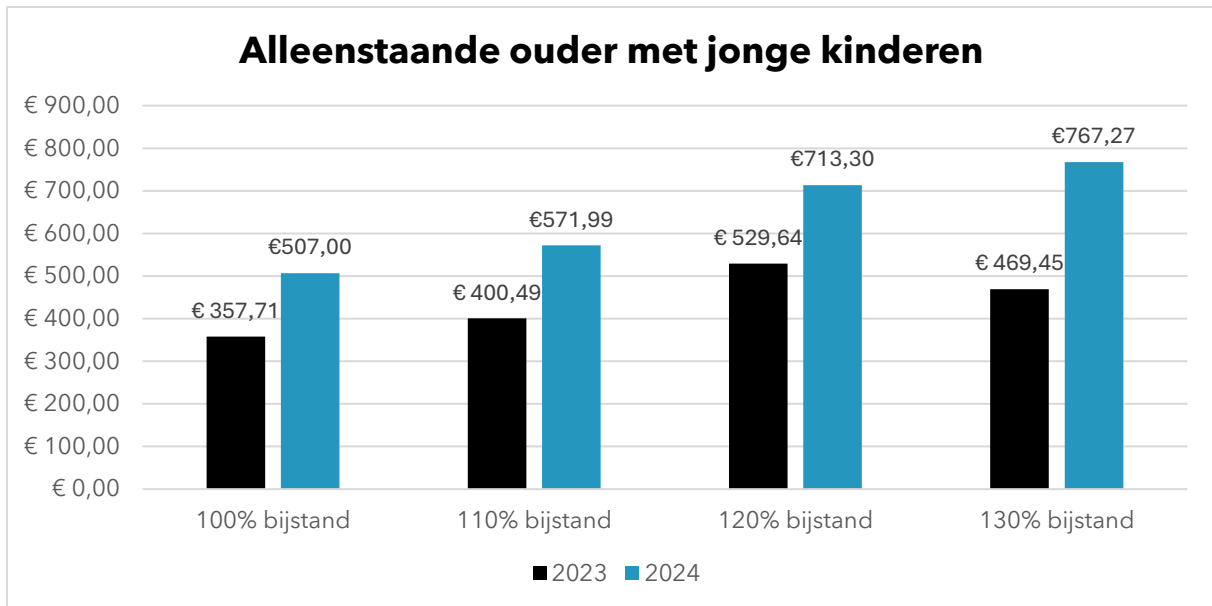


Figuur 1: Saldo na inkomsten en uitgaven van een gezin met jonge kinderen (3 en 5 jaar)

Het maandelijkse saldo van een gezin met jonge kinderen was zowel in 2023 als in 2024 positief. Wel ligt het saldo in 2024 een stuk hoger dan in 2023. Dit komt door de stijging van de arbeidskorting, de huurtoeslag, de kinderbijslag en het kindgebonden budget. Bij de gezinnen met jonge kinderen zien we op één punt een afname van het saldo bij het toenemen van het inkomen. Namelijk bij de overgang van het inkomen van 120% naar 130%

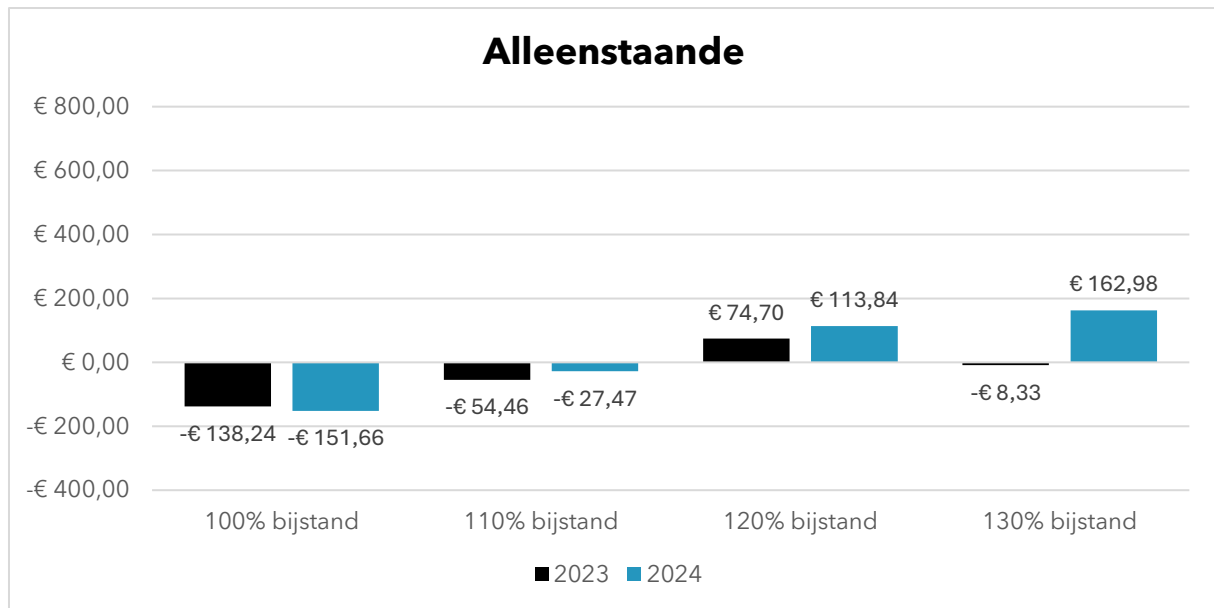
⁵ Sociaal & Cultureel Planbureau, 2023 [Op weg naar een nieuwe armoedegrens](#)

van de bijstandsnorm. In 2023 gingen gezinnen met jonge kinderen er in dit geval nog zo'n 126 euro op achteruit. In 2024 is dat nog 83 euro, een procentuele afname van ruim 17% van het saldo, in plaats van 42%. Dit wordt veroorzaakt door het wegvallen van landelijke en gemeentelijke regelingen met een inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm.



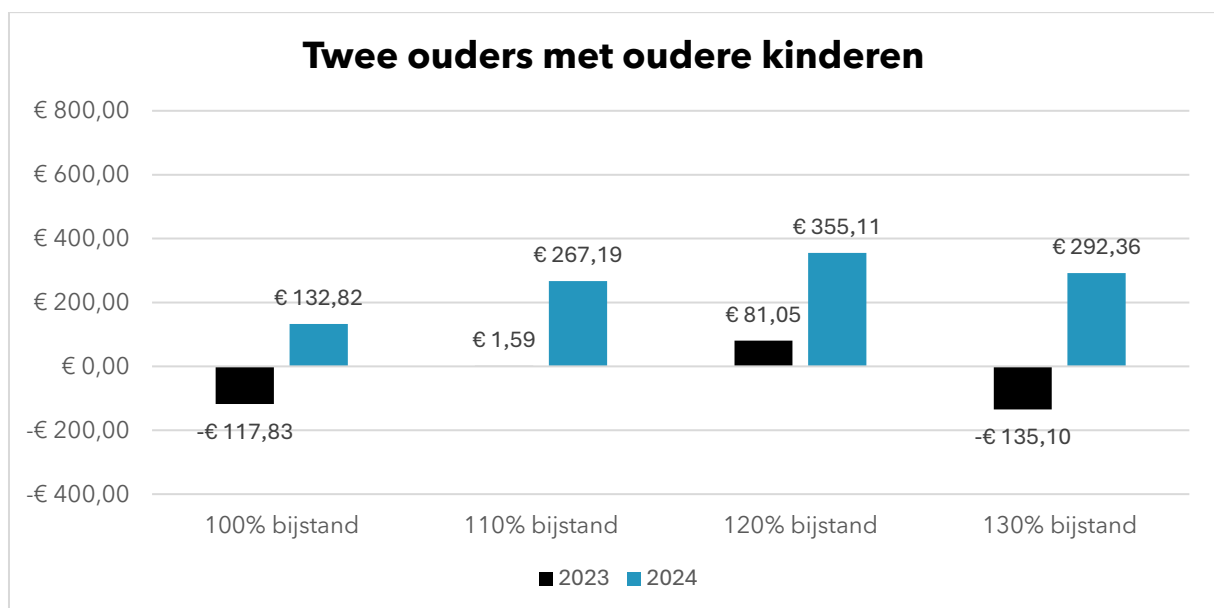
Figuur 2: Saldo na inkomsten en uitgaven van een alleenstaande ouder met jonge kinderen (3 en 5 jaar)

Alleenstaande ouders met jonge kinderen houden op basis van onze huishoudboekjes het meeste geld over aan het einde van de maand. Alleenstaande ouders met een inkomen van 130% van de bijstandsnorm hielden in 2023 bijna 470 euro over aan het einde van de maand. In 2024 is dat maandelijkse saldo flink gestegen naar 767 euro. Ook bij de alleenstaande ouders wordt dit verschil met name veroorzaakt door de stijging van de arbeidskorting, de huurtoeslag, de kinderbijslag en het kindgebonden budget. Dat een alleenstaande ouder meer geld overhoudt dan een gezin met twee ouders, komt doordat eenoudergezinnen het maximale bedrag aan kindgebonden budget ontvangen. De afname van de inkomsten door het wegvallen van de regelingen bij een inkomen van 130% zien we hier niet. Dit komt doordat dit verschil wordt opgevangen door het verhoogde Kindgebonden Budget, de kinderbijslag en hogere arbeidskorting.



Figuur 3: Saldo na inkomsten en uitgaven van een alleenstaande

De alleenstaande zonder kinderen is in 2024 het enige onderzochte huishoudtype met een negatief maandelijks saldo. Dat negatieve maandelijks saldo blijft tot een inkomen van 120% van de bijstandsnorm bestaan. Eenpersoonshuishoudens met een bijstandsinkomen komen in 2024 maandelijks zo'n 150 euro tekort. Dat is iets meer dan in 2023 (-138 euro). Zij hebben als enige groep niet te maken met de stijging van de arbeidskorting, de kinderbijslag en het kindgebonden budget. De stijgende kosten worden niet voldoende opgevangen door de verhoging van de huurtoeslag en de bijstand, waardoor deze groep een negatiever saldo overhoudt dan in 2023. Eenpersoonshuishoudens met een inkomen van 120% of 130% van de bijstandsnorm hebben, in tegenstelling tot in 2023, aan het einde van de maand wel een positief saldo. Al is deze buffer kleiner dan bij de andere huishoudens.



Figuur 4: Saldo na inkomsten en uitgaven van een gezin met oudere kinderen (14 en 16 jaar)

Ook tweeoudergezinnen met oudere kinderen houden maandelijks geld over. Al is dat wel een stuk minder dan de gezinnen met jonge kinderen. Dit komt doordat ouders van oudere kinderen minder kindertoeslag en kindgebonden budget ontvangen. Dankzij de stijging

van deze budgetten, de huurtoeslag en de arbeidskorting komen deze huishoudens, in tegenstelling tot in 2023, wel uit op een positief maandelijks saldo. Evenals bij de tweeoudergezinnen met jonge kinderen, zien we ook hier een afname van het maandelijks saldo wanneer het inkomen stijgt van 120% naar 130% van de bijstandsnorm. Ook hier wordt dit veroorzaakt door het wegvallen van de landelijke en gemeentelijke regelingen.

3.2 Huidige minimaregelingen in Assen

De gemeente Assen kent per 1-7-2024 de volgende inkomensnormen voor inwoners met een laag inkomen, het gaat hier om de nettobedragen. Deze zijn gebaseerd op de landelijke normen.

Percentage bijstandsnorm	100%	110%	120%	130%	140%
Alleenstaande	€1308,45	€1439,30	€1570,14	€1700,99	€1831,83
Alleenstaande ouder	€1308,45	€1439,30	€1570,14	€1700,99	€1831,83
(Echt)Paren	€1869,21	€2056,13	€2243,05	€2429,97	€2616,89

Tabel 1: Nettobedragen bij inkomensgrenzen

De normbedragen voor maximaal vermogen voor minimaregelingen zijn €7.575 voor alleenstaanden zonder kinderen en €15.150 voor alleenstaande ouders en (echt)paren (met of zonder kinderen).

Minimaregeling	Inkomensnorm en referteperiode	Voorwaarden	Bijzonderheden
Bijzondere Bijstand	Inkomen tot 120% bijstandsnorm		
Energietoeslag	Inkomen tot 120% bijstandsnorm	• 18 jaar of ouder • Eigen energiekosten	Alleen in 2022 en 2023 uitgevoerd
Individuele inkomenstoelage	Langer dan 3 jaar inkomen tot 120% bijstandsnorm	• Minimaal 21 jaar oud en jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd • Langer dan drie jaar niet méér eigen vermogen dan je voor de bijstand mag hebben • Afgelopen jaar geen individuele inkomenstoelage ontvangen • Afgelopen 3 jaar geen studiefinanciering ontvangen • Niet in staat met werk een hoger inkomen te krijgen.	
Kindpakket (stichting Leergeld en Jeugd Sport en Cultuurfonds)	Inkomen tot 130% bijstandsnorm of hoge lasten door bv. schulden		
Kwijtschelding gemeentelijke belasting	Inkomen op of rond bijstandsniveau	Weinig of geen vermogen	
Maatwerkregeling gebruiksgoederen	Inkomen tot 140%		
Sport en Cultuurfonds			Alleen in 2022 uitgevoerd
Volwassenenfonds	Inkomen tot 120% bijstandsnorm	Ouder dan 18	
Collectieve zorgverzekering	Inkomen tot 120% bijstandsnorm		

Tabel 2: Gemeentelijke regelingen voor minimahuishoudens in Assen

3.3 Effect van minimaregelingen in Assen

In totaal zijn in de tabel hierboven negen regelingen te onderscheiden, hieronder zetten we deze kort uiteenzetten.

3.3.1 Beschrijving van de beschikbare minimaregelingen

De **bijzondere bijstand** is een regeling uit de participatiewet die wordt uitgevoerd door Werkplein Drentsche Aa. Het doel van de regeling is het bieden van bijstand aan huishoudens die door bijzondere omstandigheden onverwachte en noodzakelijke kosten moeten maken waarvoor ze over geen, of weinig, financiële draagkracht beschikken. Het effect van de bijzondere bijstand is het bieden van bestaanszekerheid door het wegnemen van onverwachte kosten.

De **energietoeslag** werd in 2022 en 2023 uitgekeerd aan huishoudens met weinig geld, om zo de hogere energiekosten op te vangen. Het gaat hier om een bedrag om niet, omdat het geld simpelweg gestort wordt op iemands rekening. De energietoeslag wordt in 2024 niet meer uitgekeerd. Het effect van de energietoeslag is het vergroten van de bestedingsruimte van de ontvanger. Inwoners konden de energietoeslag aanvragen bij de gemeente Assen. Deze regeling wordt in de tabel opgenomen omdat deze wordt meegenomen in de huishoudboekjes van 2023.

Inwoners kunnen eens per twaalf maanden een **individuele inkomenstoeslag** krijgen wanneer zij een langere tijd (minimaal drie jaar) weinig eigen inkomen hebben en het ook niet aannemelijk is dat dit binnenkort gaat veranderen. Een individuele inkomenstoeslag is een bepaald bedrag dat wordt gestort op iemands rekening; het geld is niet bedoeld voor specifieke uitgaven en kan dus naar eigen invulling besteed worden. Het effect van de individuele inkomenstoeslag is het vergroten van de bestedingsruimte van de ontvanger. De uitkering van de individuele inkomenstoeslag wordt uitgevoerd door Werkplein Drentsche Aa.

Via het **Kindpakket** kunnen ouders van kinderen tot 18 jaar een vergoeding aanvragen voor spullen die eraan bijdragen dat hun kinderen mee kunnen doen. Het kan bijvoorbeeld gaan om een laptop, een fiets of schoolspullen, maar ook om de contributie van een sportvereniging. De gemeente Assen subsidieert een aantal stichtingen om deze regeling uit te voeren. Het Kindpakket is een samenwerking van Stichting Leergeld Assen, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Jarige Job. Ouders kunnen een aanvraag indienen op de website van de gemeente Assen. De aanvraag wordt behandeld door Stichting Leergeld. Zij betalen vervolgens ook de leverancier of sportvereniging. Ouders ontvangen de vergoeding dus niet rechtstreeks.

Inwoners met een inkomen op of rond het bijstandsniveau kunnen **kwijtschelding** aanvragen voor de gemeentelijke belastingen. De gemeente Aa en Hunze voert de belastingstaken uit voor de gemeente Assen. Aanvragen voor kwijtscheldingen gaan via het Noordelijk Belastingkantoor.

In 2022 is de witgoedregeling in de gemeente Assen vervangen door de **maatwerkregeling gebruiksgoederen**. Inwoners met een laag inkomen kunnen via Vaart Welzijn een vergoeding aanvragen voor de vervanging van noodzakelijke goederen. Dit kunnen ook producten zijn die voorheen niet onder de witgoedregeling vielen, zoals een fiets.

In 2022 zijn er via het **Sport en Cultuurfonds** 5.000 vouchers uitgereikt aan inwoners met een laag inkomen. Zij konden met deze vouchers een culturele of sportieve activiteit doen.

Inwoners met een inkomen tot 120% van het bijstandsniveau kunnen bij het **Volwassenenfonds** een vergoeding aanvragen voor het ondernemen van sportieve of culturele activiteiten. Deze vergoeding kan in de vorm van een tegoed worden uitgekeerd, hiermee kunnen inwoners bijvoorbeeld naar de bioscoop of naar het theater. Maar ook de contributie van een verenging kan via het Volwassenenfonds worden vergoed. Een aanvraag kan worden gedaan via een tussenpersoon. De tussenpersonen zijn werkzaam bij Vaart Welzijn, Assen Sportstad, Hemenborg Financiële zorgverlening, Icare Thuisbegeleiding, Zorg Noord Nederland, Cosis en Phusis. Het Volwassenenfonds Sport en Cultuur behandelt de aanvragen.

De **collectieve zorgverzekering** is een regeling van de gemeente waarin mensen met weinig inkomen en weinig tot geen eigen vermogen korting kunnen krijgen op hun premie en gebruik kunnen maken van de gemeentepolis. Deze polis is een uitgebreide versie van de normale polis en biedt, in de uitgebreide variant, een volledige dekking voor een breed scala aan zorgkosten. Het effect van de collectieve zorgverzekering zal per deelnemer verschillen. Wanneer men weinig tot geen zorg nodig heeft, is de kostenreductie minimaal. Wanneer men een hoge zorgvraag heeft, biedt de uitgebreide polis door de volledige dekking van veel zorgkosten een kostenreductie. Daarnaast zijn polissen met een vergelijkbare dekking een stuk duurder waardoor de deelnemers eveneens goedkoper uit zijn. De uitvoering ligt bij Werkplein Drentsche Aa, Univé en gezondverzekerd.nl.

3.3.2 Indeling van de regelingen in Assen

In de onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt welke soorten minimaregelingen de gemeente Assen aanbiedt. De indeling is gemaakt op basis van het effect dat de regeling heeft op het huishoudboekje van het huishouden.

	Bestedingsruimte verhogende regeling	Kostendekkende regeling
Gemeente Assen	Energietoeslag	
Werkplein Drentsche Aa (WPDA)	Individuele inkomenstoelag	Bijzondere bijstand
Vaart Welzijn		Maatwerkregeling gebruiksgoederen
Stichting Leergeld		Kindpakket
Gemeente Aa en Hunze/Noordelijk belastingkantoor		Kwijtschelding gemeentelijke belasting
Volwassenenfonds Sport en Cultuur		Volwassenenfonds
WPDA, Gezondverzekerd.nl, Univé		Zorgverzekering

Tabel 3: Regelingen naar soort en uitvoerende instantie(s)

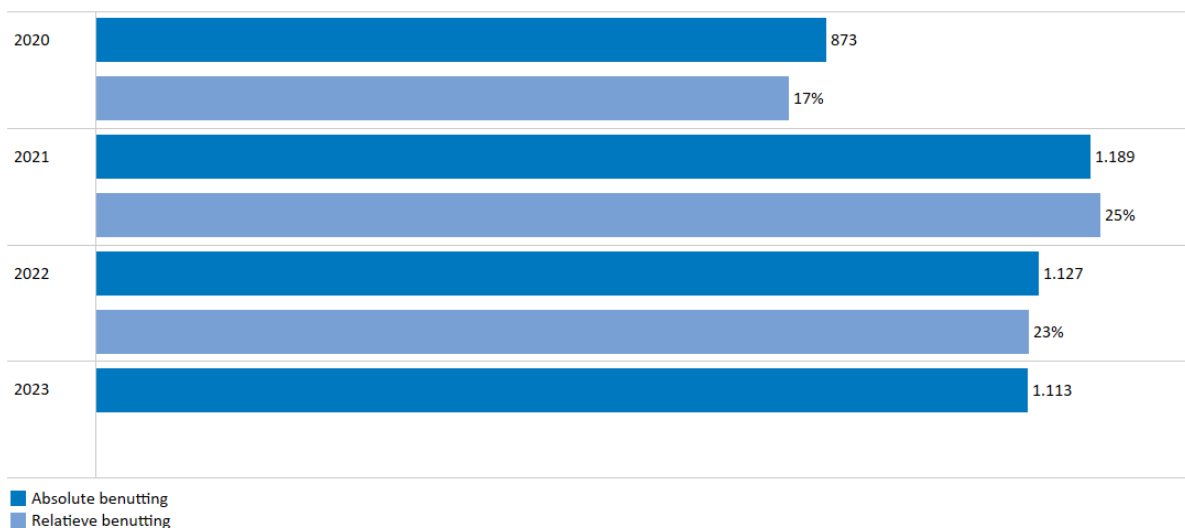
3.4 Benutting van minimaregelingen in Assen

Voor elke regeling is op basis van cijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) een inschatting gemaakt van de rechthebbende populatie in Assen in 2020, 2021 en 2022. Afhankelijk van de voorwaarden van de regelingen kan het hierbij gaan om huishoudens of personen (volwassenen en/of kinderen). Door deze cijfers te vergelijken met het aantal toekenningen of uitbetalingen is het mogelijk een inschatting te maken welk percentage van de rechthebbende bevolking gebruik maakt van de regelingen. Er zijn een aantal kanttekeningen te plaatsen bij deze methode.

- Ten eerste zijn sommige regelingen bedoeld voor mensen in een specifieke situatie. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de bijzondere bijstand of de maatwerkregeling. Deze zijn alleen van toepassing wanneer een huishouden te maken heeft met onvoorziene kosten. Er zijn geen cijfers die inzicht geven in het aantal keren dat een huishouden hier mee te maken krijgt. Hierdoor is de daadwerkelijke benutting moeilijk in kaart te brengen.
- Ook gelden er voor een aantal regelingen voorwaarden waarover geen data beschikbaar zijn, zoals de vermogenscheck bij de kwijschelding van de gemeentelijke belastingen. Op basis van de cijfers van het CBS zullen we de rechthebbende populatie bij de regelingen met een vermogenscheck overschatten. En daarmee de benutting onderschatten.
- Tenslotte hebben we te maken met de afrondingen van het CBS. Het CBS rond haar cijfers af op honderdtallen. Dat betekent dat de rechthebbende populatie 50 huishoudens of personen hoger of lager kan liggen dan het daadwerkelijke aantal. Dit verschil kan aanzienlijk uitmaken voor de benuttingspercentages.

De benuttingscijfers in het onderstaande hoofdstuk moeten dan ook gezien worden als een schets van de benutting van de minimaregelingen in de gemeente Assen. Met deze reden zullen de benuttingscijfers van alle regelingen worden voorzien van een duiding. Voor 2023 hebben we geen cijfers over de potentiële doelgroep en kunnen we dus nog geen benutting berekenen. Wel benoemen we het absolute bereik van de regelingen in 2023.

3.4.1 Benutting bijzondere bijstand

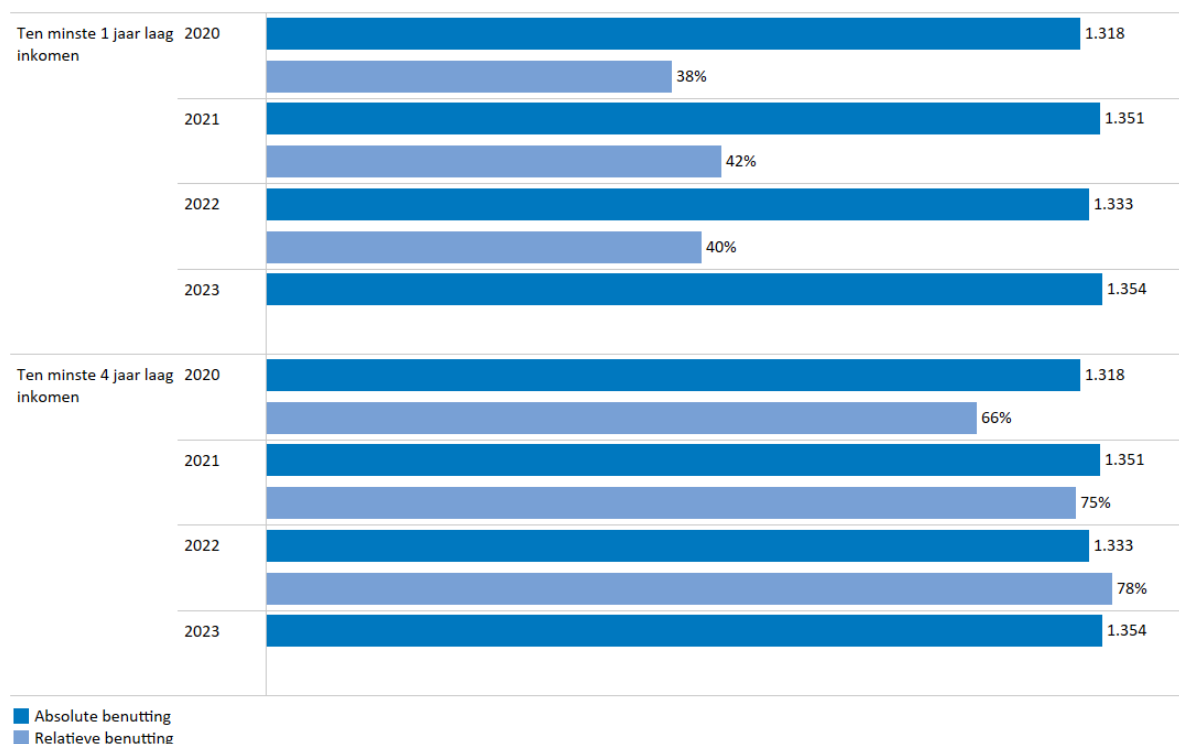


Figuur 5: Benutting bijzondere bijstand

Huishoudens die te maken krijgen met onvoorziene kosten kunnen daarvoor bijzondere bijstand aanvragen. Huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm kunnen deze regeling aanvragen. Maar ook huishoudens met een hoger inkomen kunnen soms een deel van het bedrag vergoed krijgen. Voor de berekening van de benutting van deze regeling gaan we uit van het aantal volwassenen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. We zien dan in 2022 een benutting van 23%. Dat is iets lager dan in 2021 (25%) en hoger dan in 2020 (17%). In absolute aantallen is de benutting in 2022 ook iets lager dan in het voorgaande jaar. De absolute benutting in 2023 is ongeveer gelijk aan die in 2022.

De bijzondere bijstand is een incidentele regeling. Dat betekent dat deze alleen in bijzondere situaties en bij noodzakelijke kosten uitgekeerd wordt. De gemeente hoeft bij deze regeling dan ook niet te streven naar een benutting van 100%. Want niet ieder huishoudens zal de regeling ieder jaar nodig hebben. Of we voor deze regeling spreken van een hoge of lage benutting is moeilijk te duiden. Een behoorlijk deel, bijna een kwart, van de huishoudens met een laag inkomen weet de regeling te vinden en maakt er gebruik van. Daarnaast was de benutting in de afgelopen drie jaren relatief stabiel. Dat zijn goede indicaties dat de regeling goed werkt. Met oog op de huishoudboekjes, verwachten we dat de meeste minimahuishoudens incidentele kosten zelf niet kunnen opvangen. We verwachten dan ook dat deze regeling bij meer dan een kwart van de huishoudens nodig zal zijn. De gemeente kan dan ook blijven streven naar een hogere benutting van deze regeling. Een concrete verbetermogelijkheid voor deze regeling wordt besproken in hoofdstuk 5, paragraaf 6.

3.4.2 Benutting individuele inkomenstoelag



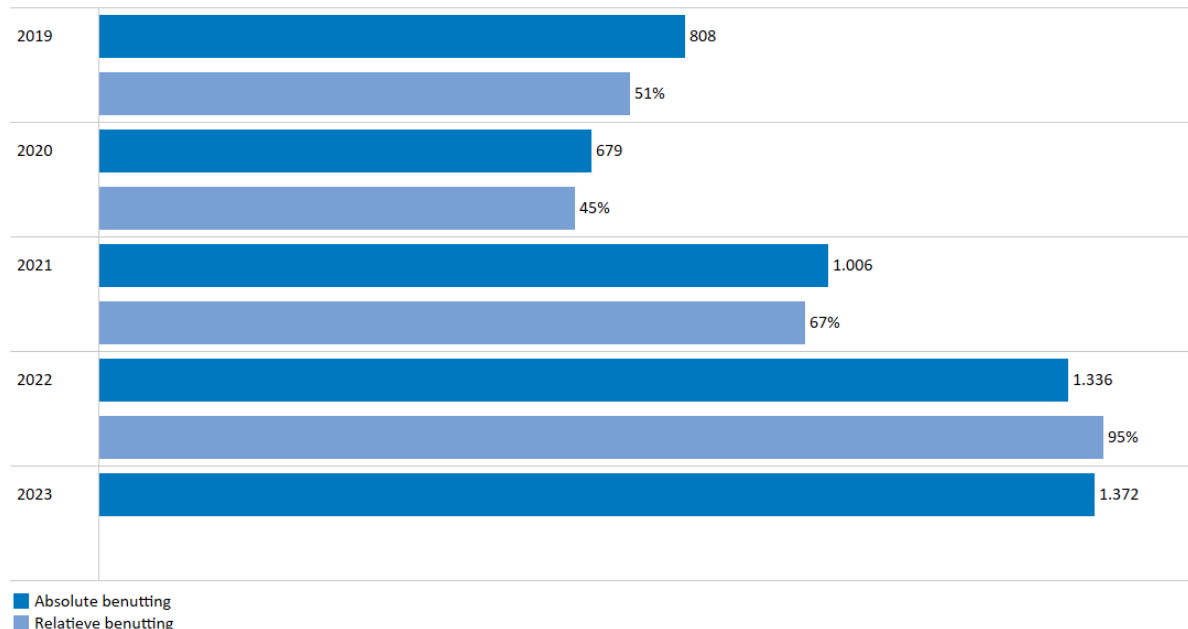
Figuur 6: Benutting individuele inkomenstoelag

De individuele inkomenstoelag is een regeling voor personen met een langdurig laag inkomen. Deze regeling kan aangevraagd worden als men langer dan drie jaar moet rondkomen van een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. Vervolgens kan de regeling

één keer per jaar worden aangevraagd. Het CBS publiceert alleen cijfers over het aantal personen dat ten minste 1 of ten minste 4 jaar op rij moet rondkomen van een laag inkomen. Om inzicht te krijgen in de benutting van de individuele inkomenstoeslag, brengen we de benutting in kaart voor het aantal volwassenen (tot AOW-leeftijd) dat ten minste 4 of 1 jaar moet rondkomen van een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. De daadwerkelijke benutting zal ergens tussen deze twee percentages liggen.

In 2022 ligt de benutting van de individuele inkomenstoeslag tussen de 40% en 78%. Dat is hoger dan in 2020 (38%-66%). Ook in absolute aantallen is de benutting in 2023 (1.354 personen) iets hoger dan in 2020 (1.318 personen). Met oog op de aard van deze regeling, is deze benutting ietwat laag. De individuele inkomenstoeslag is een inkomensverhogende regeling waar iedereen die daar recht op heeft gebruik van zou kunnen maken. De ervaringsdeskundige co-onderzoekers geven aan dat de individuele inkomenstoeslag over het algemeen goed bekend is bij inwoners met een laag inkomen. Ze worden er bijvoorbeeld op gewezen door hun inkomensconsulent. De gemeente mag voor deze regeling dan ook streven naar een hogere benutting.

3.4.3 Benutting Kindpakket



Figuur 7: Benutting Kindpakket

Ouders van kinderen in huishoudens met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm kunnen via het Kindpakket vergoedingen krijgen zodat hun kinderen kunnen meedoen. Dit kunnen kosten zijn voor school, hobby's, verjaardagsfeesten, enzovoort. Ook gezinnen met een hoger inkomen en geldzorgen kunnen in aanmerking komen voor deze regeling. Dat zijn dan bijvoorbeeld huishoudens met schulden. Voor de berekening van de benutting gebruiken we alleen het aantal kinderen in huishoudens met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm. De daadwerkelijke benutting zal daardoor wellicht iets lager liggen. De benutting van deze regeling is in de afgelopen jaren sterk toegenomen, van 51% in 2019 naar 95% in 2022. In absolute aantallen is de benutting van het Kindpakket tussen 2019 en 2023 gestegen van 808 naar 1.372 kinderen.

In 2022 was de benutting van het Kindpakket bijna 100%, ook in 2023 zien we hoge benuttingsaantallen voor deze regeling. Dit is ondanks de relatief positieve

huishoudboekjes van de huishoudens met jonge kinderen. De gemeente kan voor deze regeling dan ook streven naar een behoud van de huidige benutting.

3.4.4 Benutting (gedeeltelijke) kwijtscheldingen

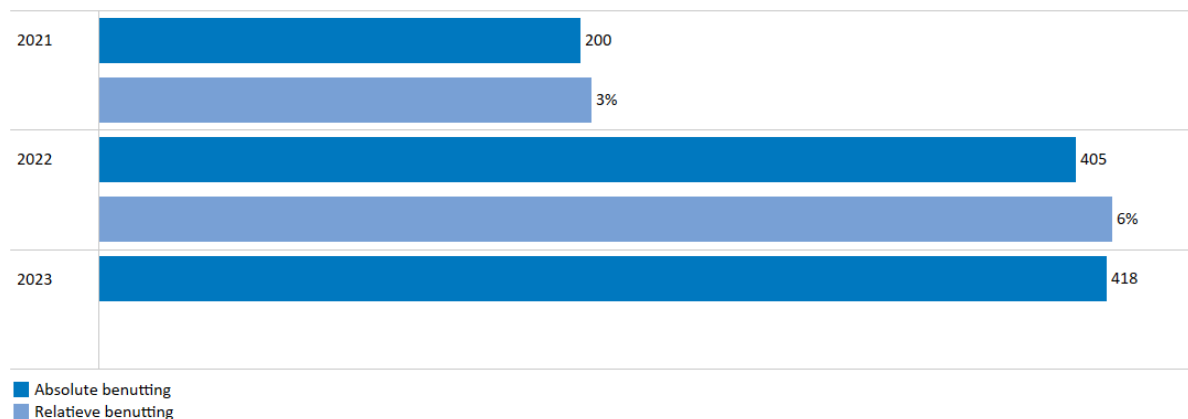


Figuur 8: Benutting (gedeeltelijke) kwijtscheldingen

Huishoudens met een inkomen op of rond het bijstandsniveau kunnen kwijtschelding aanvragen voor de gemeentelijke belastingen. Huishoudens met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm kunnen een gedeeltelijke kwijtschelding krijgen. In de benuttingscijfers zijn ook de gedeeltelijke kwijtscheldingen meegenomen. Daarom gebruiken we voor de berekening van de relatieve benutting het aantal huishoudens met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm.

De benutting van de kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen is in de afgelopen jaren redelijk stabiel. In 2020 was deze het laagst (62%) en in 2022 het hoogst (66%). In absolute aantallen was de benutting in 2023 lager dan in de vier voorgaande jaren. De inkomensgrens voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen ligt vrij laag. We verwachten dan ook dat de meeste huishoudens de kwijtschelding van de belastingen nodig hebben om rond te komen. Een benutting van 66% is dan ook aan de lage kant. De gemeente kan voor deze regeling streven naar een hogere benutting. Een verbetermogelijkheden voor de benutting worden besproken in hoofdstuk 5, paragraaf 2.

3.4.5 Benutting maatwerkregeling gebruiksgoederen

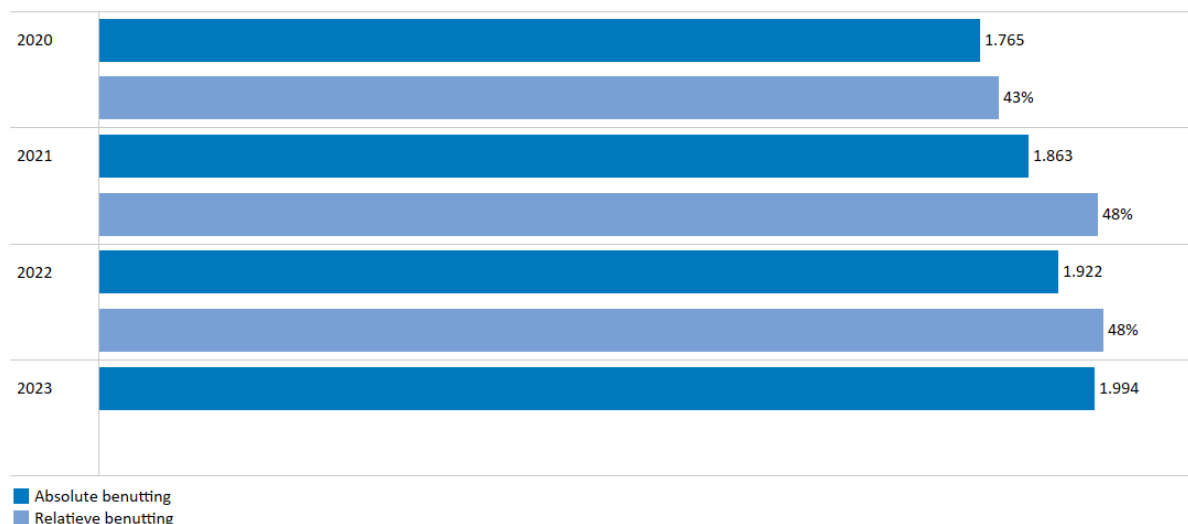


Figuur 9: Benutting maatwerkregeling gebruiksgoederen

De maatwerkregeling gebruiksgoederen is beschikbaar voor huishoudens met een inkomen tot 140% van de bijstandsnorm. Voor de berekening van de benutting van deze regeling gebruiken we het aantal volwassenen met een inkomen tot 140% van de bijstandsnorm. Aangezien de regeling bestaat sinds 2021, kunnen we alleen de benutting van 2021 en 2022 berekenen. Deze benutting is zowel absoluut als procentueel verdubbeld sinds de start in 2021. In 2023 is de benutting ongeveer even hoog als in 2022.

Evenals de bijzondere bijstand is de maatwerkregeling gebruiksgoederen een incidentele regeling. Inwoners kunnen alleen een beroep doen op deze regeling als het noodzakelijk is dat de gemeente hen ondersteunt bij de aanschaf van een gebruiksgoed. Ook voor deze regeling geldt dus dat de gemeente niet hoeft te streven naar een benutting van 100%. Wel zijn er mogelijkheden om de benutting van deze regeling te vergroten. Deze worden besproken in hoofdstuk 5, paragraaf 6.

3.4.6 Benutting collectieve zorgverzekering



Figuur 10: Benutting zorgverzekering

Met de collectieve zorgverzekering van de gemeente krijgen inwoners korting op hun premie en bij de uitgebreide collectieve zorgverzekering wordt het eigen risico gedekt tot €385. Alle huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm en weinig vermogen kunnen deze verzekering afsluiten. Ongeveer de helft van deze inwoners doet dat. Het benuttingspercentage van deze regeling was in 2022, evenals in het voorgaande

jaar, 48%. Het absolute aantal gebruikers van deze regeling is in de afgelopen jaren iets toegenomen. Van 1.765 huishoudens in 2020 naar 1.994 huishoudens in 2023.

De collectieve zorgverzekering is niet voor ieder huishouden voordeliger. Huishoudens met lage zorgkosten kunnen net zo goed een reguliere zorgverzekering afsluiten. Het is dan ook moeilijk in te schatten of de gemeente voor deze regeling naar een hoger benuttingspercentage zou moeten streven.

3.5 Ervaringen met regelingen voor lage inkomens

Om naast de cijfers ook meer inzicht te krijgen in de ervaringen met de minimaregelingen in de gemeente Assen, hebben de onderzoekers een aantal gesprekken gevoerd. Dit hebben zij gedaan met de Raad voor Cliëntenparticipatie Assen, de bezwarencommissie van het Werkplein Drentsche Aa en met twee ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede en sociale uitsluiting. Hun input draagt bij aan de formulering van de verbeterscenario's en wordt in dit hoofdstuk samengevat.

3.5.1 Raad voor Cliëntenparticipatie Assen

De onderzoekers zijn in gesprek gegaan met twee leden van de Raad voor Cliëntenparticipatie Assen. Zij hebben hun inzichten gedeeld over de ervaringen van inwoners met de regelingen voor huishoudens met een laag inkomen in de gemeente Assen. Deze inzichten worden hieronder kort samengevat.

Het algemene beeld is dat de gemeente Assen haar best doet om inwoners met een laag inkomen goed te ondersteunen. In de praktijk gaat dat in sommige gevallen beter dan in andere gevallen. Zo is de energietoeslag goed terecht gekomen bij de huishoudens die dit nodig hadden. De leden van de cliëntenraad vermoeden dat er bij de andere regelingen nog wel sprake is van onderbenutting. Zo merken zij dat inwoners erg argwanend kunnen zijn richting de overheid. Dat werkt ook door op de gemeentelijke regelingen. Inwoners durven deze niet aan te vragen omdat ze bang zijn dat ze dingen terug moeten betalen. Of ze willen geen persoonlijke informatie met de gemeente delen, uit angst dat daar misbruik van wordt gemaakt. Daarnaast merken zij ook op dat er veel regels zijn die een aanvraag moeilijk en ingewikkeld maken. Met name omdat deze regels per regeling weer verschillen en verschillende ambtenaren op verschillende manieren met de regels omgaan.

Eén van de leden van de cliëntenraad is actief bij Kavas (Kansen voor Vrouwen in Assen). Vanuit haar functie merkt zij dat de samenwerking met de gemeente Assen rondom het aanvragen van regelingen is verbeterd. Zo verwijzen zij vrouwen door naar de gemeente wanneer zij bijvoorbeeld willen sporten. Voorheen liep dit dan nog wel eens spaak, maar tegenwoordig gaat dat goed. Wel biedt Kavas zelf ook financiële ondersteuning wanneer vrouwen buiten de gemeentelijke regelingen vallen. Zo bieden zij bijvoorbeeld een studietoeslag aan voor vrouwen die een opleiding willen doen en geen aanspraak kunnen maken op de studietoeslag van de gemeente.

De leden zijn positief te spreken over de aanpassing en versoepeling van de maatwerkregeling gebruiksgoederen. Bij Kavas merken ze dat het aantal aanvragen voor gebruiksgoederen is afgenomen. Vermoedelijk doordat deze mensen nu via de maatwerkregeling geholpen worden. Wel vinden ze de verspreiding van de regelingen over verschillende uitvoerders onnodig ingewikkeld en onoverzichtelijk. De leden zien in de oplossing hiervoor een rol weggelegd voor de gemeente. Ze hopen dat de gemeente zich gaat bezighouden met het leggen van de verbinding tussen alle organisaties (waaronder de vrijwilligersorganisaties) en met de inwoners.

3.5.2 Bezwarencommissie WPDA

Om meer inzicht te krijgen in de ervaringen van inwoners met de regelingen zijn de onderzoekers in gesprek gegaan met de bezwarencommissie van Werkplein Drentsche Aa. Werkplein Drentsche Aa heeft inzicht in de bezwaren over de individuele inkomenstoeslag, de bijzondere bijstand en de collectieve zorgverzekering.

In de afgelopen jaren is het aantal ingediende bezwaren sterk afgenomen. Het aantal bezwaren omtrent de bijzondere bijstand is redelijk stabiel, met in 2022 een uitschieter van 34 bezwaren. Alleen in 2022 is er een bezwaar ingediend over de collectieve zorgverzekering. De bezwaren over de individuele inkomenstoeslag zijn niet uit het systeem van WPDA te filteren.

	2020	2021	2022	2023
Totaal	75	69	58	47
Bijzondere bijstand	21	21	34	24
Collectieve zorgverzekering	0	0	1	0

Tabel 4: Aantal bezwaren per regeling

De meeste bezwaren met betrekking tot de bijzondere bijstand worden ingediend naar aanleiding van een afwijzing op basis van een te hoog vermogen, voorliggende voorzieningen of het te laat aanvragen.

	2020	2021	2022	2023	Totaal (%)
Ongegrond	13	8	11	6	38%
Gegrond	3	3	1	1	8%
Gedeeltelijk gegrond	2	0	0	1	3%
Intrekking	3	8	18	15	44%
Niet ontvankelijk	0	2	5	1	8%

Tabel 5: Bezwaren (bijzondere bijstand en collectieve zorgverzekering) naar resultaat

In de bovenstaande tabel is te zien dat aanvragen zelden alsnog goedgekeurd worden na een bezwaar. In de afgelopen vier jaren is dat in 8% van de gevallen (8 keer) gebeurd. Drie bezwaren zijn gedeeltelijk gegrond verklaard.

De afname van het aantal bezwaren lijkt een positieve indicator voor de werkzaamheid van de minimaregelingen die uitgevoerd worden door Werkplein Drentsche Aa. Al kan dit natuurlijk ook betekenen dat inwoners de route naar de bezwarencommissie niet weten te vinden of minder vaak een bezwaar in durven of in willen dienen.

3.5.3 Ervaringsdeskundige co-onderzoekers

De onderzoekers zijn aan de hand van de website van de gemeente Assen en Werkplein Drentsche Aa in gesprek gegaan met twee ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede en sociale uitsluiting. De gesprekken hadden betrekking op de vindbaarheid, de inhoud en de invulling van de minimaregelingen. De opmerkingen van de ervaringsdeskundige co-onderzoekers komen op meerdere plaatsen in het rapport terug, maar worden hieronder kort samengevat.

De regelingen voor huishoudens met een laag inkomen zijn moeilijk te vinden op de website van de gemeente Assen. De pagina 'geldzaken en geldzorgen', waarop de regelingen te vinden zijn, staat onder het kopje 'Zorg, ondersteuning en jeugdhulp'. De

ervaringsdeskundigen geven aan dat dit geen logische plek is voor deze pagina. Zij zouden hier zelf niet snel onder kijken. Ook valt het hen op dat het aanvragen van een bijstandsuitkering niet onder het thema geldzaken en geldzorgen staat. De website van Werkplein Drentsche Aa geeft een goed overzicht van de bestaande regelingen. Het zou echter beter zijn als deze informatie ook op de website van de gemeente te vinden was. Dat is namelijk de plek waar mensen naar de regelingen zullen zoeken. De website van Werkplein Drentsche Aa is duidelijk, maar ook hier mist hier en daar wat informatie. De pagina over de collectieve zorgverzekering is bijvoorbeeld niet compleet.

Over het algemeen zijn de ervaringsdeskundige co-onderzoekers tevreden met het aanbod aan minimaregelingen. Wel geven ze aan dat een ontwikkelingsbudget voor volwassenen en/of kinderen of de mogelijkheid om studiekosten te vergoeden een mooie aanvulling zouden zijn. Er zijn geen belangrijke regelingen die zij missen in het aanbod van de gemeente Assen. Wel hebben ze nog een aantal aanbevelingen om de drempel voor het aanvragen van bepaalde regelingen te verlagen:

- De regeling 'vervanging gebruiksgoederen' kan alleen via een buurtteam van Vaart Welzijn worden aangevraagd. Voor sommige inwoners, die al bekend zijn met Vaart Welzijn, zal dit de drempel verlagen. Voor andere inwoners kan dit er juist voor zorgen dat inwoners geen aanvraag meer zullen doen voor deze regeling. Ze kennen de organisatie niet en weten niet hoe er met hun gegevens wordt omgegaan. Het zou fijn zijn als deze regeling ook gewoon via de gemeente aangevraagd kon worden. Bijvoorbeeld via een online formulier. Vaart Welzijn zou dan de verdere uitvoering van de aanvraag op zich kunnen nemen.
- Voor een aanvraag bij het Volwassenfonds geldt een soortgelijke situatie. Deze aanvraag moet via een tussenpersoon worden gedaan. Hiervoor worden een aantal mogelijke organisaties voorgelegd. Dit maakt het wederom gemakkelijker voor inwoners die al contact hebben met deze organisaties. Voor de andere inwoners verhoogt dit de drempel om een aanvraag te doen. Ook hierin adviseren de ervaringsdeskundigen om naast de tussenpersonen ook een aanvraagformulier op de gemeentelijke website te plaatsen.
- De aanvragen voor regelingen binnen het Kindpakket worden opgepakt via Stichting Leergeld. De ervaringsdeskundigen geven aan uit persoonlijke ervaring te weten dat Stichting Leergeld standaard bij mensen thuis komt wanneer er een aanvraag wordt gedaan. Dat verhoogt de drempel om een aanvraag te doen. Niet iedere inwoner voelt zich hier namelijk prettig bij. Stichting Leergeld geeft op haar eigen website aan dat aanvragers kunnen kiezen tussen een bezoek van een medewerker of een uitgebreide intake online of via een spreekuur. Volgens de ervaringsdeskundige co-onderzoekers wordt dit onvoldoende gecommuniceerd op de gemeentelijke pagina over deze regeling.
- De ervaringsdeskundigen hebben ervaren dat veel financiële ondersteuning voor kinderen met name gericht is op sporten en activiteiten in groepsverband. Er zijn echter ook kinderen die graag binnenshuis een hobby willen doen, zoals knutselen of klussen. Binnen het Kindpakket moet hier ook ruimte en aandacht voor zijn.
- De informatietekst over de bijzondere bijstand op de website van Werkplein Drentsche Aa begint met de volgende zin: *"Je kunt alleen bijzondere bijstand aanvragen als je nergens anders een vergoeding voor deze kosten kunt krijgen."* Dit is voor inwoners een drempelverhogende zin. Het is namelijk moeilijk om als inwoner te achterhalen of dit het geval is. De gemeente of Werkplein Drentsche Aa zou dit zelf moeten uitzoeken en deze verantwoordelijkheid niet bij de inwoner moeten neerleggen.

Wat betreft de uitvoering van de gemeentelijke regelingen voor minimahuishoudens stellen de ervaringsdeskundige co-onderzoekers voor twee regelingen een aantal verbeterpunten voor. Ten eerste stellen ze voor om minder streng om te gaan met de referteperiode voor de individuele inkomenstoelag. De eis om drie opeenvolgende jaren een laag inkomen te hebben schrikt inwoners af om meer of weer te gaan werken. Als ze namelijk even boven de inkomensgrens uitkomen, zullen ze weer drie jaar lang moeten wachten om in aanmerking te komen voor de individuele inkomenstoelag. Daarnaast vinden de ervaringsdeskundigen het opvallend dat de alleenstaanden de laagste vergoeding krijgen, aangezien zij de meeste moeite hebben om rond te komen. De individuele inkomenstoelag zou voor huishoudens die al 3 jaar of langer een bijstandsuitkering krijgen volgens de ervaringsdeskundigen automatisch uitgekeerd moeten worden.

Een tweede verbetermogelijkheid die de ervaringsdeskundigen voorstellen is om de maximale periode voor gemaakte kosten die vergoed kunnen worden via de bijzondere bijstand te verlengen. Kosten mogen nu tot maximaal 3 maanden voor de aanvraag gemaakt zijn. Uit eigen ervaring weten zij dat een periode van drie maanden vrij kort is om alle gemaakte kosten op een rijtje te krijgen, bijvoorbeeld na een verhuizing. Een andere mogelijkheid is om soepeler om te gaan met ingediende bezwaren. Het zou bijvoorbeeld helpen om een ervaringsdeskundige op te nemen in de bezwarencommissie die meekijkt of het nodig is om uitzonderingen te maken op de besluiten. Bijvoorbeeld als iemand een bezwaar te laat heeft ingediend.

3.6 Verschillen met de gemeenten Aa en Hunze en Tynaarlo

De uitvoering van (een deel van) de regelingen voor huishoudens met een laag inkomen in de gemeente Assen ligt bij Werkplein Drentsche Aa. Zij voeren de ondersteuning op het gebied van inkomen en participatie uit. Werkplein Drentsche Aa doet dit ook voor de gemeenten Aa en Hunze en Tynaarlo. Dit betekent dat er veel gelijkenissen zijn in de ondersteuning aan minima in deze drie gemeenten. Er zijn echter ook een aantal verschillen, deze zetten we uiteen.

3.6.1 Verschillen in het aanbod van minimaregelingen

De onderstaande tabel geeft inzicht in de beschikbaarheid van verschillende minimaregelingen binnen de gemeenten Assen, Aa en Hunze en Tynaarlo. De tabel is gebaseerd op de informatie die te vinden is op de website van Werkplein Drentsche Aa.

Regeling	Assen	Aa en Hunze	Tynaarlo
Bijzondere bijstand	x	x	x
Collectieve zorgverzekering	x	x	x
Noodfonds/ crisisfonds		x	x
Individuele inkomenstoelag	x	x	x
Kindpakket	x	x	
Meedoenpremie (schoolgaande kinderen)		x	x
Pc-regeling		x	x

Studietoelage	x	x	x
Sport- en cultuurfonds/ Meedoen 18+	x		x
Maatwerkregeling gebruiksgoederen/ Witgoedregeling	x		x

Tabel 6: Beschikbaarheid van regelingen in de drie gemeenten van Werkplein Drentsche Aa

We zien dat de meeste regelingen in alle drie de gemeenten beschikbaar zijn. Er zijn echter een aantal uitzonderingen:

- De gemeente Assen heeft geen Noodfonds of Crisisfonds voor energiekosten. In het verleden is deze er wel geweest. De gemeente Aa en Hunze heeft een Noodfonds ingericht ter aanvulling op de energietoelage. Dit Noodfonds is bedoeld voor huishoudens met sterk gestegen energiekosten, voor wie de energietoelage niet toereikend was. Een vergoeding via het Noodfonds kan nog met terugwerkende kracht worden aangevraagd over 2023. De gemeente Tynaarlo heeft het Crisisfonds ingericht voor inwoners die hun vaste lasten niet (meer) kunnen betalen. Deze regeling loopt tot 2025. Het Crisisfonds geldt voor alle vaste lasten, het aantonen van gestegen energiekosten is hier geen vereiste. De gemeente Assen heeft wel een Noodfonds voor de GKB- en de OGGz-doelgroep. Dit fonds heeft tot doel om snel, veelal kortdurende hulp te kunnen bieden in situaties die zonder ingrijpen escaleren of waarin (nog) geen reguliere hulp- en zorgverlening beschikbaar is. Het fonds wordt beheerd door de GKB. Aanvragen kunnen gedaan worden door deelnemers vanuit het OGGz-netwerk. Ook de kerken zijn bij het fonds aangesloten waardoor er contant geld beschikbaar kan worden gesteld, dit deel loopt via Vaart welzijn.
- De gemeenten Assen en Aa en Hunze hebben een Kindpakket voor kinderen in huishoudens met een laag inkomen. Het Kindpakket is een verzameling van vergoedingen van verschillende fondsen en stichtingen die ervoor willen zorgen dat kinderen mee kunnen doen. Hieronder vallen dus ook de meedoenpremie en de PC-regeling, die in Tynaarlo en Aa en Hunze apart benoemd zijn. De gemeente Tynaarlo heeft volgens de website van het Werkplein Drentsche Aa geen Kindpakket. Op de website van de gemeente Tynaarlo wordt duidelijk dat de gemeente de regelingen wel individueel aanbiedt. In de praktijk bieden de drie gemeenten dezelfde regelingen aan kinderen in huishoudens met een laag inkomen. Tynaarlo en Aa en Hunze bieden naast de specifieke vergoedingen ook jaarlijks een vast bedrag aan de ouders van schoolgaande kinderen. Dit geld is bedoeld voor sportieve en culturele activiteiten. De gemeente Assen doet dit niet.
- Op de website van Werkplein Drentsche Aa wordt voor de gemeente Aa en Hunze niet verwezen naar het Volwassenfonds voor Sport en Cultuur. Op hun eigen website doen zij dit wel.
- De gemeente Aa en Hunze heeft geen witgoedregeling of maatwerkregeling voor de vervanging van gebruiksgoederen. De regeling vervanging gebruiksgoederen van de gemeente Assen is wat breder dan een witgoedregeling. Ook andere goederen die voor het huishoudens noodzakelijk zijn, zoals een fiets, kunnen via deze regeling worden vergoed.

3.6.1 Verschillen in de uitvoering van regelingen

Er zijn dus weinig verschillen in het aanbod van regelingen voor huishoudens met een laag inkomen. Ook de uitvoering van de regelingen kent veel overeenkomsten tussen de drie gemeenten van het Werkplein Drentsche Aa. Maar ook hierin zijn een aantal verschillen te benoemen:

- De gemeente Aa en Hunze houdt voor al haar regelingen een inkomensgrens aan van 130% van de bijstandsnorm. De gemeenten Assen en Tynaarlo hebben voor de meeste regelingen een inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm. Wel maken zij daarop een aantal uitzonderingen. Zo geldt voor de Meedoenregeling 18+ in Tynaarlo een inkomensgrens van 130% van de bijstandsnorm en geldt dit in Assen voor regelingen binnen het Kindpakket. Voor de maatwerkregeling gebruiksgoederen geldt in de gemeente Assen een inkomensgrens van 140% van de bijstandsnorm.
- De hoogte van de vergoedingen verschillen voor een aantal regelingen per gemeente. Zo is de vergoeding voor de Meedoenregeling voor volwassenen in Assen €250, in Aa en Hunze €300 en in Tynaarlo €350. De vergoeding voor schoolkosten is in de gemeente Aa en Hunze €210 per schooljaar en €390 voor een kind dat voor het eerst naar de middelbare school gaat. In Tynaarlo is dit respectievelijk €210 en €520. In de gemeente Assen is hiervoor geen vast bedrag vastgesteld.

4. Alternatieve toekenningen

In de huidige situatie in de gemeente Assen wordt het recht op regelingen beoordeeld op basis van een 'harde' inkomensnorm, een maandelijks bedrag gebaseerd op een percentage van de bijstandsnorm. Wanneer het inkomen van een inwoner maandelijks netto lager is dan de norm heeft diegene recht op de regeling. Is het inkomen hoger dan de norm dan heeft de inwoner geen recht op de regeling. Dit zorgt ervoor dat een kleine toename van het inkomen kan betekenen dat een regeling of misschien zelfs een aantal regelingen wegvallen. In hoofdstuk 3, paragraaf 1 hebben we gezien dat dit ervoor kan zorgen dat een stijging van het maandelijks inkomen een achteruitgang in het maandelijks saldo kan betekenen. Er zijn twee methoden die worden gebruikt om het recht op regelingen of hulp te beoordelen die dit voorkomen. Dit zijn de gestaffelde toekenning en de gedeeltelijke toekenning op basis van draagkracht. Deze methoden worden hieronder verder uiteengezet.

4.1 De gestaffelde toekenning

De gestaffelde toekenning wordt gebruikt door gemeenten, waaronder Noordenveld, om het risico op een armoedeval te verminderen. Bij deze methode heeft een inwoner tot een bepaald inkomenspercentage, bijvoorbeeld 120%, recht op de volledige regeling. Daarna neemt de hoogte van de regeling in staffels af.

Toegepast op de individuele inkomenstoeslag in Assen zou dit er als volgt uit kunnen zien:

Percentage Bijstandsnorm	Tot 120%	120% tot 124%	124% tot 127%	127% tot 130%
Alleenstaande	€349	€261,75	€174,50	€87,25
Alleenstaande ouder	€447	€335,25	€223,50	€111,75
Samenwonend/getrouwd	€498	€373,50	€249	€124,50

Tabel 7: Gestaffelde toekenning toegepast op de individuele inkomenstoeslag in Assen

Het voornaamste voordeel van gestaffelde toekenning is dat wanneer de inwoner een inkomen heeft boven de 120% dit niet meteen betekent dat de ondersteuning volledig

wegvalt met de beruchte armoedeval als gevolg. Hoewel de armoedeval, gelet op de huishoudboekjes, momenteel minder sterk is dan bijvoorbeeld vorig jaar, is het niet ondenkbaar dat deze in de toekomst weer zal toenemen. Het is ook mogelijk om de gestaffelde toekenning eerder toe te passen wanneer de situatie dat toe laat. Op deze manier kan er een besparing optreden waardoor er middelen vrijkomen die kunnen worden ingezet om andere regelingen, of dezelfde regeling, waar nodig te verhogen.

Een nadeel van de gestaffelde toekenning is dat de toegevoegde inkomensnormen en bedragen een verhoging van de werklast kunnen betekenen. Ook is het voor inwoners minder overzichtelijk wanneer en op hoeveel geld zij recht hebben.

4.2 De gedeeltelijke toekenning op basis van draagkracht

De gedeeltelijke toekenning op basis van draagkracht wordt gebruikt door gemeenten om te bepalen welk gedeelte van een vergoeding voor rekening van de inwoner komt. Deze methode is met name geschikt voor toepassing op de Bijzondere Bijstand omdat men vaak voor een grote uitgave een beroep doet op deze regeling. Wanneer er een 'harde' inkomensnorm wordt gehanteerd bestaat het risico dat een inwoner weliswaar geen recht heeft op Bijzondere Bijstand, maar niet de financiële draagkracht heeft om een noodzakelijke uitgave op te vangen. Gedeeltelijke toekenning op basis van draagkracht biedt in deze situatie uitkomst door te berekenen welk bedrag kan worden gezien als eigen bijdrage en vervolgens het restant als bijstand uit te keren. Deze eigen bijdrage komt tot stand door het verschil tussen de inkomensnorm en het werkelijke inkomen te nemen en vervolgens, bijvoorbeeld, 35% van dit bedrag aan te merken als draagkracht. Dit levert de volgende formule op:

$$\text{Draagkracht} = (\text{inkomen} - \text{inkomensnorm}) \times 35\%$$

Toegepast in Assen zou dit het volgende betekenen: op 130% van de bijstandsnorm voor een alleenstaande inwoner heeft deze een netto-inkomen van €1700,99 terwijl de inkomensnorm op 120% netto €1570,14 is. De berekening is dan als volgt:

$$€1700,99 - €1570,14 = €130,85 \times 35\% = €45,80$$

De draagkracht van de inwoner zou in dit geval €45,80 zijn waarna de gemeente het restant kan aanvullen uit de Bijzondere Bijstand.

Het nadeel van deze manier van toekennen is dat het geen rekening houdt met de werkelijke financiële draagkracht, het kan voorkomen dat een inwoner in werkelijkheid minder kan bijdragen. Daarnaast vraagt ook deze toekenningsmethode meer administratief werk dan een harde inkomensgrens.

5. Verbeterscenario's

Op basis van de bevindingen en in afstemming met ervaringsdeskundigen zijn een aantal verbeterscenario's geformuleerd. De verbeterscenario's hebben zowel betrekking op het verbeteren van de effecten van de minimaregelingen als op het vergroten van de benutting van de regelingen.

5.1 Scenario compensatie alleenstaanden

Op basis van het huishoudboekje komen alleenstaanden in Assen maandelijks geld tekort. In tegenstelling tot de huishoudens met kinderen die maandelijks een redelijke buffer lijken te hebben. De gemeente kan overwegen de alleenstaanden extra te ondersteunen. Dit kan

bijvoorbeeld door middel van een maandelijkse toeslag om een positief saldo te bereiken. Huishoudens met een inkomen op bijstandsniveau komen maandelijks €152 tekort. Bij huishoudens met een inkomen van 110% van het bijstandsniveau is dat €27. Op basis van de inkomenscijfers van het CBS (2022) zou het compenseren van deze groep voor de gemeente Assen het volgende kosten:

	Maandelijks tekort	Aantal huishoudens (2022)	Totale kosten
Alleenstaanden 100% bijstandsniveau	€152	1.500	€228.000
Alleenstaanden 110% bijstandsniveau	€27	800	€21.600
Totaal	€179	2.300	€249.600 (p.m.) €2.995.200 (p.j.)

Tabel 8: Kosten van de compensatie van alleenstaanden in Assen

Dit is een aanzienlijk bedrag dat niet zomaar opgevuld kan worden. We raden dan ook aan om maatwerk te leveren aan alleenstaanden door per situatie te kijken hoe deze inwoners het beste ondersteund kunnen worden. Dit kan bijvoorbeeld ingevuld worden door een uitbreiding van de bijzondere bijstand, waarin alleenstaande inwoners meer mogelijkheden krijgen om ondersteuning aan te vragen.

Om alleenstaande inwoners standaard meer te kunnen ondersteunen kan de gemeente een verhoging van de individuele inkomenstoeslag voor alleenstaanden overwegen. Zoals de ervaringsdeskundigen ook al aangaven is het opvallend dat de alleenstaanden de laagste individuele inkomenstoeslag krijgen, terwijl zij hier het meest baat bij hebben.

De invoering van deze interventie is onderhevig aan politieke en maatschappelijke gevoeligheden. Ze zijn echter geen unicum in Nederland. Zo heeft de gemeente Utrecht een dergelijke interventie gedaan⁶. Alleenstaande ouders met een kind jonger dan 12 jaar ontvangen in de gemeente Utrecht nog slechts €63 aan individuele inkomenstoeslag. Alleenstaande ouders met een ouder kind (12-18 jaar) ontvangen €749 en alleenstaanden €276. Deze bedragen spelen dus in op de verdeling van de landelijke en gemeentelijke minimaregelingen in Utrecht. Een dergelijke herverdeling in de gemeente Assen zal niet één op één hetzelfde zijn.

Echter, ongeveer driekwart van de huishoudens met een langdurig laag inkomen (tot 120% van het sociaal minimum) in Assen is alleenstaand⁷. Een relatief hoge vermindering van de individuele inkomenstoeslag bij huishoudens met jonge kinderen, zal daardoor altijd een relatief kleine verbetering opleveren voor alleenstaanden. De maandelijkse tekorten van alleenstaanden kunnen dan ook niet opgelost worden door een herverdeling van de individuele inkomenstoeslag alleen. Deze zal daarom gepaard moeten gaan met aanvullende maatregelen om de bestaanszekerheid van alleenstaanden voldoende te vergroten.

5.2 Meer overzicht over de uitvoerders

In de tabel in hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 is te zien dat de uitvoering van de regelingen voor huishoudens met een laag inkomen bij verschillende partijen is ondergebracht. Dit zorgt voor en is een blijk van regionale samenwerking in de provincie. Dit verkleint de kans op

⁶ Gemeente Utrecht, 2023 [Individuele inkomenstoeslag](#)

⁷ CBS, 2023 [Laag en langdurig laag inkomen; huishoudenskenmerken, regio \(indeling 2023\)](#)

grote verschillen in de ondersteuning van minimahuishoudens. De huidige constructie heeft echter ook een aantal nadelen waarvoor een oplossing gezocht kan worden.

Ten eerste zorgt de verspreiding van de uitvoering ervoor dat er geen totaaloverzicht is van de benutting van de regelingen. De gemeente heeft geen zicht op de overlap in het gebruik van de regelingen die worden uitgevoerd door Werkplein Drentsche Aa en de regelingen die zij zelf uitvoeren. Deze overlappingscijfers geven extra inzicht in de (onder-)benutting van (minima-)regelingen. Deze cijfers bieden namelijk de mogelijkheid om te controleren of inwoners die al gebruik maken van een regeling met een goede benutting, andere regelingen ook weten te vinden. Dit probleem is op te lossen door als gemeente en Werkplein Drentsche Aa met overeenkomende klantnummers te werken.

Ten tweede is het voor inwoners moeilijk om het overzicht te behouden over de verschillende regelingen bij verschillende uitvoerders. Dat werd ook aangegeven door de leden van de Raad voor Cliëntenparticipatie Assen. De gemeente kan dit verbeteren door ook op de eigen website een duidelijk overzicht van de beschikbare regelingen aan te bieden. De gemeente Aa en Hunze doet dit bijvoorbeeld op de pagina 'Regelingen op een rijtje'⁸. Ook kan het vinden van de juiste webpagina in sommige gevallen voor de inwoners gemakkelijker worden gemaakt. Zo moet een inwoner die kwijschelding voor de gemeentelijke belasting aan wil vragen nu eerst naar de website van de gemeente Assen, dan naar de website van de gemeente Aa en Hunze, om vervolgens doorverwezen te worden naar de website van het Noordelijk Belastingkantoor, waar de aanvraag ingediend kan worden. Om dit op te lossen kan de gemeente Assen op haar eigen website een directe doorverwijzing naar het aanvraagformulier plaatsen.

5.3 Verkennen nieuwe toekenningsmethoden

In hoofdstuk 4 zijn een aantal alternatieve methoden besproken voor het toekennen van ondersteuning bij een laag inkomen. De gemeente Assen kan verkennen of zij één van deze methoden zou willen toepassen op haar regelingen. Ondanks dat de armoedeval op dit moment vrij klein is, kan dit voorkomen dat deze bij een verandering van de landelijke regelingen toeneemt. De gemeente kan ter verkenning van deze methoden bijvoorbeeld in gesprek gaan met een gemeente die deze toekenningsmethoden al gebruikt, zoals de gemeente Noordenveld, om ervaringen uit te wisselen.

Een toekenning op basis van de inkomsten en uitgaven van het huishouden, raden we de gemeente niet aan als standaard toekenningsmethode. Dit betekent namelijk dat inwoners veel gegevens moeten aanleveren bij de gemeente. Ook zal deze aanpak de gemeente veel extra werkdruk opleveren en zullen regelingen als gevolg daarvan minder snel worden uitgekeerd. Wel kan de gemeente deze methode gebruiken om uitzonderingen te maken op de reguliere toekenningen en maatwerk toe te passen in situaties waarbij het inkomen van een huishouden boven de inkomensgrens ligt. De Voedselbank past al een methode toe van toekenning op basis van besteedbaar inkomen. Voor meer informatie over de implementatie van deze toekenningsmethode kan de gemeente in gesprek gaan met de Voedselbank.

5.4 Meer regelingen die de bestedingsruimte verhogen

Uit nog te publiceren onderzoek van Trendbureau Drenthe⁹ blijkt dat inwoners met een laag inkomen het vaakst behoefte hebben aan regelingen die hun maandelijks

⁸ Gemeente Aa en Hunze, 2024 [Regelingen op een rijtje](#)

⁹ Trendbureau Drenthe, eind 2024 Vindbaarheid en toegankelijkheid van minimaregelingen

bestedingsruimte verhogen. In de gemeente Assen zijn er twee van dit soort regelingen. Namelijk de energietoeslag en de individuele inkomenstoelag. De energietoeslag is in 2023 voor het laatst uitgekeerd en de individuele inkomenstoelag is alleen bedoeld voor huishoudens met een langdurig laag inkomen. De gemeente kan overwegen om een regeling in te richten die de bestedingsruimte van huishoudens vergroot. Dit kan bijvoorbeeld door een aantal specifieke regelingen samen te voegen in één algemenere regeling waarbij inwoners structurele ondersteuning krijgen. Een andere optie die verkend kan worden is om de referteperiode van de individuele inkomenstoelag te verkorten en de toeslag te verhogen.

Dit soort structurele ondersteuning draagt bij aan het ervaren van bestaanszekerheid. Het ervaren van deze bestaanszekerheid is een belangrijke voorwaarde om vooruit te kunnen en om de leefomstandigheden langdurig te kunnen verbeteren¹⁰¹¹. Bovendien kan structurele ondersteuning verdere problematiek, zoals het ontstaan van schulden wellicht voorkomen.

Een mogelijkheid om te verkennen is het samenvoegen van een aantal regelingen die de gemeente al uitvoert in één regeling die de bestedingsruimte verhoogt. Hieraan zitten wel een aantal beperkingen. De onderstaande tabel geeft hier inzicht in.

Regeling	Max. bedrag per jaar
Bijzondere Bijstand	<i>Uitvoering wettelijk verplicht</i>
Energietoeslag	<i>Verlopen</i>
Individuele inkomenstoelag	<i>Uitvoering wettelijk verplicht</i>
Kindpakket (stichting Leergeld)	€ 420 per kind (vanaf 4 jaar)
Kwijtschelding gemeentelijke belasting	<i>Uitvoering wettelijk verplicht</i>
Maatwerkregeling gebruiksgoederen	<i>Incidentele regeling</i>
Sport en Cultuurfonds/ Volwassenenfonds	€250 per volwassene
Collectieve zorgverzekering	<i>Geen bedrag beschikbaar</i>

Tabel 9: Mogelijkheid tot samenvoeging van regelingen

Alleen het Kindpakket en het Volwassenenfonds kunnen worden samengevoegd tot een gemeenschappelijke regeling. Voor de verschillende huishoudtypes zou de samenvoeging van deze regelingen er als volgt uitzien:

Huishouden	Jaarlijks bedrag	Maandelijks bedrag
Alleenstaande	€250	€20,83
Alleenstaande ouder met twee jonge kinderen	€670	€55,83
Twee ouders met twee jonge kinderen	€920	€76,66
Twee ouders met twee oudere kinderen	€1.340	€111,66

Tabel 10: Bedragen regeling ter bevordering van de bestedingsruimte

Als de gemeente ervoor kiest om deze regelingen samen te voegen in één regeling die de bestedingsruimte verhoogt, zullen bijdragen van fondsen en stichtingen niet meer in de financiering kunnen worden opgenomen.

¹⁰ Sociaal Planbureau Groningen, 2022 [Zoektocht naar Zekerheid](#)

¹¹ Sociaal Planbureau Groningen, 2023 [de Cirkel van Generatiearmoede](#)

5.5 Verhoging van de benutting (Wet Proactieve Dienstverlening)

De regelingen voor huishoudens met een laag inkomen worden in de gemeente Assen over het algemeen goed gevonden en benut. De benutting kan echter nog wel worden verbeterd. Een mogelijke kans om deze benutting te verhogen is door in te zetten op proactieve benadering van huishoudens die recht (kunnen) hebben op de regelingen. Deze proactieve benadering wordt ook in het nog te publiceren onderzoek van Trendbureau Drenthe aangedragen als mogelijkheid om het bereik van minimaregelingen te verbeteren. Ervaringsdeskundigen geven aan dat de gemeente inwoners zou kunnen benaderen met een overzicht van de regelingen waar zij recht op hebben. De nieuwe Wet Proactieve Dienstverlening zou dit voor gemeenten gemakkelijker moeten maken.

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werkt momenteel aan het wetsvoorstel proactieve dienstverlening SZW¹². Met dit wetsvoorstel moeten het UWV, de SVB en gemeenten kunnen onderzoeken wie een onbenut recht op een uitkering of voorziening zou kunnen hebben. Vervolgens kunnen deze instanties deze mensen hierover persoonlijk informeren. Om de uitkering of voorziening te krijgen, moeten zij hiervoor nog wel zelf een aanvraag bij UWV, de SVB of de gemeente doen. De instanties kunnen op verschillende manieren helpen bij het doen van die aanvraag. De verwachting is dat proactieve dienstverlening leidt tot een stijging van het gebruik van uitkeringen en voorzieningen in de sociale zekerheid. Ook is de verwachting dat mensen hierdoor meer persoonlijke overheidsdienstverlening ervaren. Bij inzet van proactieve dienstverlening kan het voorkomen dat mensen worden benaderd die hier geen prijs op stellen, bijvoorbeeld omdat zij bewust geen gebruik van een uitkering maken. Zij kunnen aangeven dat zij niet benaderd willen worden. Het voorstel bevat daartoe een opt-out mogelijkheid.

Het spreekt voor zich dat het doel van de wet, het verhogen van de benutting van de regelingen, afhankelijk is van een effectieve communicatie naar de inwoner. En hoewel het wetsvoorstel nog in de voorbereidende fase zit, is de beoogde datum van inwerkingtreding per 1 juli 2025. Dit biedt gemeenten de mogelijkheid om voortijdig de verschillende methoden om inwoners te informeren te verkennen en, indien nodig, deze voor te bereiden.

5.6 Drempelverlagende aanpassingen aan de regelingen

De gemeente kan een aantal veranderingen in hun minimaregelingen doorvoeren die de drempel voor inwoners om gebruik te maken van deze regelingen zouden verlagen. Deze aanpassingen zijn met name aangedragen door de ervaringsdeskundige co-onderzoekers en worden hieronder uiteengezet.

Huishoudens kunnen via een aantal regelingen (zoals de bijzondere bijstand, het Kindpakket en de vervanging gebruiksgoederen) compensatie krijgen voor gemaakte kosten. In de gesprekken met onze ervaringsdeskundige co-onderzoekers kwam naar voren dat het bij dit soort regelingen belangrijk is dat inwoners zelf de regie hebben over de keuzes die ze hierin kunnen maken. Dat betekent dat er bij deze regelingen zo min mogelijk beperkingen opgelegd moeten worden wat betreft de winkels, producten of organisaties waaraan de vergoeding uitgegeven kan worden. Ook geven de ervaringsdeskundige co-onderzoekers aan dat het fijn is als het voor de leverancier, sportvereniging of organisatie niet zichtbaar is dat de kosten door de gemeente worden betaald. Dit verlaagt de drempel voor inwoners om gebruik te maken van een dergelijke regeling. Omdat er op deze manier minder schaamte mee gepaard gaat. De ervaringsdeskundigen stellen voor dat de

¹² Ministerie van SZW, 2023 [Wetsvoorstel Proactieve Dienstverlening](#)

gemeente het nodige bedrag aan de inwoner uitkeert, zodat zij zelf het product of bijvoorbeeld de contributie kunnen betalen. Inwoners kunnen deze aankoop na afloop dan bij de gemeente verantwoorden door een bonnetje of afschrift aan te leveren.

De gemeente Assen kent twee regelingen (het Volwassenenfonds en de maatwerkregeling gebruiksgoederen) die niet bij de gemeente zelf aangevraagd kunnen worden. Voor sommige inwoners zal dit de drempel om deze regeling aan te vragen verhogen, omdat ze contact moeten opnemen met een nieuwe organisatie. We stellen dan ook voor dat er ook op de website van de gemeente Assen een aanvraagformulier voor deze regelingen geplaatst wordt. Ook de verplichte intake of huisbezoek bij een aanvraag voor het Kindpakket van Stichting Leergeld schrikt inwoners wellicht af. We raden dan ook aan om hier van af te zien of om hier een alternatief voor in te richten. Zolang dit proces wel zo verloopt is het van belang om hier op de website open over te communiceren.

Duidelijkheid en transparantie zijn bij de overweging om een regeling aan te vragen volgens de ervaringsdeskundigen het allerbelangrijkste. Het is dus een voorwaarde dat de informatie over de regelingen goed, duidelijk en vindbaar op de website van de gemeente staat.

6. Conclusies

Om de effectiviteit van minimaregelingen in Assen in de juiste context te kunnen duiden hebben we allereerst de huishoudboekjes geüpdatet voor 2024. Hierdoor kunnen we alle verbeterscenario's beschouwen in het licht van de bestedingsruimte van huishoudens. Dit werd door onze ervaringsdeskundige co-onderzoekers als belangrijkste factor benoemd in hoe de effecten van minimaregelingen worden ervaren. Het globale patroon is dat in 2024 meer mensen meer overhouden aan het eind van de maand. Dit is een goede ontwikkeling, aangezien in 2023 met name gezinnen met oudere kinderen en alleenstaanden structureel geld te kort kwamen op alle inkomensniveaus.

Uit onze nieuwe analyse van de huishoudboekjes in Assen blijkt dat de situatie van alleenstaanden speciale aandacht verdient van de gemeente. Alleenstaanden hebben van alle huishoudens duidelijk de minst gunstige positie t.o.v. de rest van de huishoudens. Tegelijkertijd moet het globale, stijgende patroon op het gebied van bestedingsruimte van de andere huishoudens zoveel mogelijk in stand worden gehouden. Wel blijkt de toegenomen bestedingsruimte voor de meeste huishoudens keuzemogelijkheden te scheppen voor de gemeente Assen om hun minimaregelingen anders te verdelen, om zo alleenstaanden tegemoet te komen. Al blijkt de ruimte voor de gemeente om écht bestaanszekerheid te bieden marginaal.

In het vervolg van dit hoofdstuk presenteren we de belangrijkste conclusies op basis van het uitgevoerde onderzoek. We volgen hierin de onderzoeksvragen en sluiten af met het geven van conclusies met betrekking tot de hoofdvraag.

Hoofdvraag

Hoe kan de effectiviteit van gemeentelijke minimaregelingen in Assen worden verbeterd?

Subvragen

- In hoeverre worden de gemeentelijke minimaregelingen in Assen benut door de rechthebbende inwoners?
- Welk effect hebben de verschillende minimaregelingen voor de inwoner?
- Op welke wijze verschillen de minimaregelingen in de gemeente Assen met die van de gemeenten binnen Werkplein Drentsche Aa?

- Welke wijzen van dienstverlening kunnen de effectiviteit op zowel de korte als lange termijn verbeteren en welke kosten zijn daaraan verbonden?
- Wat is/zijn realistisch(e) alternatief/alternatieven voor de toekenning van minimaregelingen anders dan de nu harde inkomensgrenzen? Wat zijn de voor- en nadelen hiervan?

6.1 Benutting gemeentelijke regelingen voor minimahuishoudens

In deze paragraaf presenteren we de belangrijkste conclusies met betrekking tot de subvraag: *In hoeverre worden de gemeentelijke minimaregelingen in Assen benut door de rechthebbende inwoners?*

In hoofdstuk 3, paragraaf 4, zetten we de benutting voor de verschillende minimaregelingen op een rij. De benutting is over het algemeen stabiel te noemen over de jaren 2020, 2021 en 2022. De benutting van het Kindpakket, de bijzondere bijstand en de maatwerkregeling gebruiksgoederen zijn met name in 2022 toegenomen. We raden de gemeente aan om de benuttingspercentages voor de komende jaren te blijven volgen. Hierin raden we ook aan om de methode zoals die in dit onderzoek is toegepast te blijven hanteren. Zo ontstaat een gedegen en vergelijkbaar beeld van ontwikkelingen met betrekking tot de benutting over de jaren heen.

Op de vraag of de benutting ook hoog te noemen is, biedt het onderzoek slechts beperkt antwoord. Om een inschatting te maken van de hoogte van de benutting hebben we onderzoeken uit andere gemeenten naar benutting van minimaregelingen nageslagen. Benuttingspercentages vergelijken met andere gemeenten blijkt echter problematisch, omdat we niet precies weten welke voorwaarden zij hanteren en welke methodiek is toegepast om de benutting te meten. Daarom raden we aan om de benutting te blijven monitoren en te vergelijken met voorgaande jaren, in plaats van met andere gemeenten (die dus wellicht een andere methode hanteren). Zo krijgt de gemeente Assen zicht op de ontwikkeling van de benutting over meerdere jaren, wat in dit geval het meest waardevol lijkt.

Een andere aanbeveling die wij doen om de benutting van de minimaregelingen in de gemeente Assen beter inzichtelijk te maken, is om het mogelijk te maken om de benuttingscijfers van de gemeente, Werkplein Drentsche Aa en de andere uitvoerders aan elkaar te koppelen. Dit geeft meer inzicht in de onderbenutting bij inwoners die gebruik maken van ten minste één andere regeling.

6.2 Effecten van regelingen voor minimahuishoudens

In deze paragraaf gaan we in op de belangrijkste conclusies met betrekking tot de subvraag: *Welk effect hebben de verschillende minimaregelingen voor de inwoner?*

Om inzicht te bieden in deze onderzoeksvraag hebben we in hoofdstuk 3, paragraaf 3.2, een tabel gepresenteerd waarin de verschillende minimaregeling aan de hand van hun effect op de financiële situatie van huishoudens worden gecategoriseerd. Globaal zijn er twee effecten te onderscheiden: 1] de regeling werkt inkomensverhogend, 2] de regeling werkt kostendekkend. In de analyse met onze ervaringsdeskundige co-onderzoekers werd voor kostendekkende maatregelen nadrukkelijk aangeraden de kosten vooraf te vergoeden, in plaats van achteraf. Niet ieder huishouden heeft namelijk de middelen om deze kosten zelf voor te schieten. Zo wordt de drempel om de regeling aan te vragen verlaagd, zo is de ervaring.

6.3 Verschillen Aa en Hunze en Tynaarlo

In dit deel van de conclusie gaan we in op de subvraag: *Op welke wijze verschillen de minimaregelingen in de gemeente Assen met die van de gemeenten binnen Werkplein Drentsche Aa?*

In hoofdstuk 3, paragraaf 6 zetten we de verschillen wat betreft de gemeentelijke regelingen voor minimahuishoudens in de gemeenten Assen, Aa en Hunze en Tynaarlo uiteen. Over het algemeen bieden de drie gemeenten soortgelijke regelingen aan. Er zijn dan ook geen grote verschillen tussen de drie gemeenten. Wel valt bijvoorbeeld op dat de gemeente Aa en Hunze voor al haar regelingen een hogere inkomensgrens aanneemt dan de andere twee gemeenten.

Ook in de invulling van een aantal regelingen zitten een aantal kleine verschillen. De belangrijkste hiervan is dat de gemeente Assen geen vaste vergoeding aan schoolgaande kinderen biedt. Wel kunnen specifieke uitgaven worden vergoed.

6.4 Werkwijzen, methoden en dienstverlening die de benutting en effectiviteit van minimaregelingen kunnen verbeteren

In dit deel van de conclusie gaan we in op de subvragen: *Welke wijzen van dienstverlening kunnen de effectiviteit op zowel de korte als lange termijn verbeteren en welke kosten zijn daaraan verbonden? En: Wat is/zijn realistisch(e) alternatief/alternatieven voor de toekenning van minimavoorzieningen anders dan de nu harde inkomensgrenzen? Wat zijn de voor- en nadelen hiervan?*

Uit de bevindingen en geformuleerde scenario's blijkt dat de gemeente Assen slechts een betrekkelijke invloed kan hebben op het vergroten van de bestaanszekerheid van minimahuishoudens. Na analyse komen er geen keuzes met betrekking tot minimaregelingen in de gemeente Assen naar voren die opvallend nadelig of onlogisch zijn. Dat is positief, maar de ruimte om de effectiviteit te verbeteren binnen de huidige budgetten is daardoor ook zeer marginaal te noemen. Verschillen in het maandelijkse financiële plaatje tussen typen huishoudens bieden daarentegen wel wat mogelijkheden om budgetten en regelingen te herverdelen, maar uit onze bevindingen blijkt dat dit niet genoeg is om alleenstaanden maandelijks te laten rondkomen. Om een verdere realistische inschatting te maken van de kosten die aan de verbeterscenario's verbonden zijn, zullen de vervolgstappen eerst in afstemming met de gemeente Assen, concreter moeten worden.

De meest voor de hand liggende regeling die mogelijkheden biedt om het maandelijks rondkomen van inwoners te bevorderen is de individuele inkomenstoeslag. In de verbeterscenario's noemen we een herverdeling van de individuele inkomenstoeslag, zoals de gemeente Utrecht dat heeft gedaan. Zo worden de kwetsbare groep huishoudens, de alleenstaanden, beter gecompenseerd in hun maandelijkse tekort. Het blijkt dat herverdelen alleen niet voldoende zal zijn om de groep alleenstaanden te laten rondkomen.

Daarnaast dragen we in hoofdstuk 5 nog een aantal mogelijkheden aan om de benutting van de minimaregelingen te vergroten. Bijvoorbeeld door meer inzicht te krijgen in de huidige benutting en op deze inzichten in te spelen. Maar ook zijn er een aantal concrete aanpassingen aangedragen die de benutting van de minimaregelingen kunnen bevorderen.

Tenslotte was de gemeente Assen geïnteresseerd in de mogelijkheden voor alternatieve toekenningmethoden. In hoofdstuk 4 zijn er twee alternatieven uitgewerkt, die beide in een andere gemeente in Drenthe (Noordenveld) worden ingezet. Dit zijn de gestaffelde toekenning en de gedeeltelijke toekenning op basis van draagkracht. Voordelen van deze alternatieve toekenningsmethoden zijn het verkleinen van de armoedeval en een uitbreiding van de groep inwoners die baat heeft bij de regelingen. Voor beide methoden geldt de toename van het papierwerk voor zowel de inwoner als de medewerker van de gemeente als grootste nadeel. We raden de gemeente aan om verder te verkennen of zij gebruik willen maken van één van deze methoden. Bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met de gemeenten Noordenveld.

6.5 Het verhogen van de effectiviteit van minimaregelingen

In deze afsluitende paragraaf van de conclusies formuleren we een antwoord op de hoofdvraag van dit onderzoek: *Hoe kan de effectiviteit van gemeentelijke minimaregelingen in Assen worden verbeterd?*

In dit rapport brachten we de benutting en effectiviteit van minimaregelingen in de gemeente Assen in kaart. Hoewel de financiële situatie van veel huishoudens is verbeterd ten opzichte van 2023, blijkt uit de huishoudboekjes die we berekenden voor 2024 dat het maandelijkse saldo voor alleenstaanden nog negatief uitpakt. Dit is zodoende de belangrijkste aandachtsgroep voor de gemeente Assen.

Zoals ook blijkt uit de huishoudboekjes, spelen gemeentelijke minimaregelingen een beperkte rol in het versterken van de bestaanszekerheid van huishoudens. Dat beeld wordt onderschreven door het overzicht dat we in hoofdstuk 3 presenteerden, waaruit blijkt dat overgrote meerderheid van minimaregelingen kosten vergoedt of wegneemt en slechts één huidige regeling, de individuele inkomenstoeslag, de maandelijkse bestedingsruimte vergroot. Dit betekent dat de belangrijkste inkomensondersteunende regelingen landelijk geregeld worden. Denk aan de bijstandsuitkeringen, de toeslagen en het kindgebonden budget. Het is met name te danken aan die laatste regeling dat het maandelijkse huishoudboekje van huishoudens met kinderen er in 2024 beter uitziet.

Wij concluderen daarom dat de meest voor de hand liggende strategie is om inwoners zoveel mogelijk te ondersteunen in het volledig benutten van alle regelingen die er zijn. Zowel de landelijke regelingen als regelingen van de gemeente en van derden. Dit kunnen zij doen door de drempels voor het aanvragen van deze regelingen zo veel mogelijk te verlagen en de bekendheid van de regelingen onder inwoners te vergroten. In hoofdstuk 5, paragraaf 2, 5 en 6 doen we een aantal aanbevelingen om de benutting van de gemeentelijke regelingen te vergroten.

In hoofdstuk 5 leggen we zes verbeterscenario's voor, namelijk: het compenseren van alleenstaanden, het verkrijgen van overzicht over de verschillende uitvoerders van de regelingen, het verkennen van nieuwe toekenningsmethoden, het invoeren van regelingen die de bestedingsruimte verhogen, het verhogen van de benutting door middel van de wet proactieve dienstverlening en het verlagen van drempels om een regeling aan te vragen. Voor een verdere uitvoering, besluitvorming en doorvoering van deze verbeterscenario's is een projectmatige aanpak nodig. Hierbij zullen verschillende disciplines binnen het gemeentelijke werkveld samen moeten komen. Het projectteam zal in ieder geval moeten bestaan uit medewerkers met rollen vanuit de communicatie, wet en regelgeving, financiën, beleid en uitvoering.

Daarnaast raden we de gemeente aan om na de aanscherping van het minimale leid de benutting te blijven monitoren en om hierin de samenwerking met Werkplein Drentsche Aa en de andere uitvoerders op te zoeken. Door de benutting goed in het oog te blijven houden kan de gemeente inspelen op de mogelijke ontwikkelingen die zij hierin zien.

Bijlage 1 Berekening van de huishoudboekjes

Alleenstaande (2024)

Percentage bijstandsnorm 100% 110% 120% 130%

INKOMSTEN

Netto loon/uitkering	€ 1.308,45	€ 1.439,30	€ 1.570,14	€ 1.700,99
Zorgtoeslag	€ 123,00	€ 123,00	€ 123,00	€ 123,00
Huurtoeslag	€ 345,00	€ 345,00	€ 345,00	€ 332,00
Kinderbijslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kindgebonden budget	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kinderopvangtoeslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vakantietoeslag	€ 0	€ 110,34	€ 120,81	€ 131,26
Energietoeslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Volwassenenfonds	€ 20,83	€ 20,83	€ 20,83	€ 0
Kindpakket School	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kindpakket Sport	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Zorgkostenregeling	€ 29,25	€ 29,25	€ 29,25	€ 0
Individuele inkomenstoeslag	€ 29,08	€ 29,08	€ 29,08	€ 0
Regeling gebruiksgoederen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal gemeentelijke regelingen	€ 79,16	€ 79,16	€ 79,16	€ 0
Totaal Landelijke toeslagen	€ 468,00	€ 578,34	€ 588,81	€ 586,26
Totaal inkomsten	€ 1.855,61	€ 2.096,80	€ 2.238,11	€ 2.287,25

VASTE LASTEN

Huur	€ 577,91	€ 577,91	€ 577,91	€ 577,91
Gas	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00
Elektriciteit	€ 35,50	€ 35,50	€ 35,50	€ 35,50
Water	€ 15,50	€ 15,50	€ 15,50	€ 15,50
Gemeentelijke heffingen	€ 0	€ 31,00	€ 31,00	€ 31,00
Waterschapsheffingen	€ 0	€ 16,00	€ 16,00	€ 16,00
Telefoon, televisie, internet	€ 66,06	€ 66,06	€ 66,06	€ 66,06
Zorgverzekering	€ 189,53	€ 189,53	€ 189,53	€ 189,53
Overige verzekeringen	€ 26,57	€ 26,57	€ 26,57	€ 26,57
Onderwijs	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kinderopvang	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Vervoer/auto	€ 341,39	€ 341,39	€ 341,39	€ 341,39
Levensonderhoud anderen/ betalingsverplichtingen	€0	€0	€0	€0
Werkgerelateerde kosten	€0	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00
Totaal vaste lasten	€ 1.403,46	€ 1.520,46	€ 1.520,46	€ 1.520,46

RESERVERINGSUITGAVEN

Kleding en schoenen	€ 60,19	€ 60,19	€ 60,19	€ 60,19
Inboedel	€ 71,88	€ 71,88	€ 71,88	€ 71,88
Onderhoud huis en tuin	€ 27,58	€ 27,58	€ 27,58	€ 27,58
Zelfzorgmiddelen	€ 8,59	€ 8,59	€ 8,59	€ 8,59
Eigen risico zorgverzekering	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00
Eigen bijdragen/betalingen Zorg	€0	€0	€0	€0
Totaal reserveringsuitgaven	€ 200,24	€ 200,24	€ 200,24	€ 200,24

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

Voeding	€ 270,56	€ 270,56	€ 270,56	€ 270,56
Was- en schoonmaakmiddelen	€ 6,09	€ 6,09	€ 6,09	€ 6,09
Persoonlijke verzorging	€ 22,66	€ 22,66	€ 22,66	€ 22,66
Huishoudelijke dienstverlening	€0	€0	€0	€0
Huisdieren	€0	€0	€0	€0
Roken	€0	€0	€0	€0
Diversen	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00
Totaal huishoudelijke uitgaven	€ 304,31	€ 304,31	€ 304,31	€ 304,31

SOCIALE PARTICIPATIE

Op bezoek gaan/ontvangen	€ 32,31	€ 32,31	€ 32,31	€ 32,31
Vervoer	€0	€0	€0	€0
Vrijetijdsuitgaven	€ 45,02	€ 45,02	€ 45,02	€ 45,02
Contributies en abonnementen	€ 21,93	€ 21,93	€ 21,93	€ 21,93
Totaal sociale participatie	€ 99,26	€ 99,26	€ 99,26	€ 99,26

TOTAAL UITGAVEN	€ 2.007,27	€ 2.124,27	€ 2.124,27	€ 2.124,27
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

SALDO	€ -151,66	€ -27,47	€ 113,84	€ 162,98
--------------	------------------	-----------------	-----------------	-----------------

Alleenstaande (2023)

Percentage bijstandsnorm 100% 110% 120% 130%

INKOMSTEN

Netto loon/uitkering	€ 1.195,66	€ 1.315,23	€ 1.434,79	€ 1.554,36
Zorgtoeslag	€ 154,00	€ 154,00	€ 154,00	€ 154,00
Huurtoeslag	€ 306,00	€ 306,00	€ 306,00	€ 275,00
Kinderbijslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kindgebonden budget	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kinderopvangtoeslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vakantietoeslag	€ 0	€ 100,21	€ 109,80	€ 119,34
Energietoeslag	€ 108,00	€ 108,00	€ 108,00	€ 0
Volwassenenfonds	€ 20,83	€ 20,83	€ 20,83	€ 0
Kindpakket School	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kindpakket Sport	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Zorgkostenregeling	€ 23,22	€ 23,22	€ 23,22	€ 0
Individuele inkomenstoelage	€ 29,08	€ 29,08	€ 29,08	€ 0
Regeling gebruiksgoederen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal gemeentelijke regelingen	€ 73,13	€ 73,13	€ 73,13	€ 0
Totaal Landelijke toeslagen	€ 568,00	€ 668,21	€ 677,80	€ 548,34
Totaal inkomsten	€ 1.836,79	€ 2.056,57	€ 2.185,73	€ 2.102,70

VASTE LASTEN

Huur	€ 575,03	€ 575,03	€ 575,03	€ 575,03
Gas	€ 160,00	€ 160,00	€ 160,00	€ 160,00
Elektriciteit	€ 41,00	€ 41,00	€ 41,00	€ 41,00
Water	€ 13,50	€ 13,50	€ 13,50	€ 13,50
Gemeentelijke heffingen	€ 0	€ 50,00	€ 50,00	€ 50,00
Waterschapshoeften	€ 0	€ 16,00	€ 16,00	€ 16,00
Telefoon, televisie, internet	€ 65,00	€ 65,00	€ 65,00	€ 65,00
Zorgverzekering	€ 177,00	€ 177,00	€ 177,00	€ 177,00
Overige verzekeringen	€ 23,00	€ 23,00	€ 23,00	€ 23,00
Onderwijs	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kinderopvang	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vervoer/auto	€ 321,50	€ 321,50	€ 321,50	€ 321,50
Levensonderhoud anderen/ betalingsverplichtingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Werkgerelateerde kosten	€ 0	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00
Totaal vaste lasten	€ 1.376,03	€ 1.512,03	€ 1.512,03	€ 1.512,03

RESERVERINGSUITGAVEN

Kleding en schoenen	€ 59,00	€ 59,00	€ 59,00	€ 59,00
Inboedel	€ 75,00	€ 75,00	€ 75,00	€ 75,00
Onderhoud huis en tuin	€ 27,00	€ 27,00	€ 27,00	€ 27,00
Zelfzorgmiddelen	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00
Eigen risico zorgverzekering	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00
Eigen bijdragen/betalingen zorg	€0	€0	€0	€0
Totaal reserveringsuitgaven	€ 201,00	€ 201,00	€ 201,00	€ 201,00

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

Voeding	€ 268,00	€ 268,00	€ 268,00	€ 268,00
Was- en schoonmaakmiddelen	€ 6,00	€ 6,00	€ 6,00	€ 6,00
Persoonlijke verzorging	€ 22,00	€ 22,00	€ 22,00	€ 22,00
Huishoudelijke dienstverlening	€0	€0	€0	€0
Huisdieren	€0	€0	€0	€0
Roken	€0	€0	€0	€0
Diversen	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00
Totaal huishoudelijke uitgaven	€ 301,00	€ 301,00	€ 301,00	€ 301,00

SOCIALE PARTICIPATIE

Op bezoek gaan/ontvangen	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00
Vervoer	€0	€0	€0	€0
Vrijetijdsuitgaven	€ 44,00	€ 44,00	€ 44,00	€ 44,00
Contributies en abonnementen	€ 21,00	€ 21,00	€ 21,00	€ 21,00
Totaal sociale participatie	€ 97,00	€ 97,00	€ 97,00	€ 97,00

TOTAAL UITGAVEN	€ 1.975,03	€ 2.111,03	€ 2.111,03	€ 2.111,03
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

SALDO	€-138,24	€-54,46	€ 74,70	€-8,33
--------------	-----------------	----------------	----------------	---------------

Alleenstaande ouder met jonge kinderen (2024)

Percentage bijstandsnorm 100% 110% 120% 130%

INKOMSTEN

Netto loon/uitkering	€ 1.308,45	€ 1.439,30	€ 1.570,14	€ 1.700,99
Zorgtoeslag	€ 123,00	€ 123,00	€ 123,00	€ 123,00
Huurtoeslag	€ 345,00	€ 345,00	€ 345,00	€ 345,00
Kinderbijslag	€ 206,29	€ 206,29	€ 206,29	€ 206,29
Kindgebonden budget	€ 696,00	€ 696,00	€ 696,00	€ 696,00
Kinderopvangtoeslag	€ 0	€ 1.259,00	€ 1.259,00	€ 1.259,00
Vakantietoeslag	€ 0	€ 110,34	€ 120,81	€ 131,26
Energietoeslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Volwassenenfonds	€ 20,83	€ 20,83	€ 20,83	€ 0
Kindpakket School	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00
Kindpakket Sport	€ 25,00	€ 25,00	€ 25,00	€ 25,00
Zorgkostenregeling	€ 29,25	€ 29,25	€ 29,25	€ 0
Individuele inkomenstoelag	€ 37,25	€ 37,25	€ 37,25	€ 0
Regeling gebruiksgoederen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal Gemeentelijke regelingen	€ 122,33	€ 122,33	€ 122,33	€ 35,00
Totaal Landelijke toeslagen	€ 1.370,29	€ 2.739,63	€ 2.750,10	€ 2.760,55
Totaal inkomsten	€ 2.801,07	€ 4.301,26	€ 4.442,57	€ 4.496,54

VASTE LASTEN

Huur	€ 577,91	€ 577,91	€ 577,91	€ 577,91
Gas	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00
Elektriciteit	€ 82,00	€ 82,00	€ 82,00	€ 82,00
Water	€ 23,00	€ 23,00	€ 23,00	€ 23,00
Gemeentelijke heffingen	€ 0	€ 37,20	€ 37,20	€ 37,20
Waterschapsheffingen	€ 0	€ 16,00	€ 16,00	€ 16,00
Telefoon, televisie, internet	€ 70,12	€ 70,12	€ 70,12	€ 70,12
Zorgverzekering	€ 189,53	€ 189,53	€ 189,53	€ 189,53
Overige verzekeringen	€ 26,57	€ 26,57	€ 26,57	€ 26,57
Onderwijs	€ 10,73	€ 10,73	€ 10,73	€ 10,73
Kinderopvang	€ 0	€ 1.312,00	€ 1.312,00	€ 1.312,00
Vervoer/auto	€ 341,39	€ 341,39	€ 341,39	€ 341,39
Levensonderhoud anderen/ betalingsverplichtingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Werkgerelateerde kosten	€ 0	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00
Totaal vaste lasten	€ 1.472,25	€ 2.907,45	€ 2.907,45	€ 2.907,45

RESERVERINGSUITGAVEN

Kleding en schoenen	€ 133,65	€ 133,65	€ 133,65	€ 133,65
Inboedel	€ 88,17	€ 88,17	€ 88,17	€ 88,17
Onderhoud huis en tuin	€ 27,58	€ 27,58	€ 27,58	€ 27,58
Zelfzorgmiddelen	€ 8,59	€ 8,59	€ 8,59	€ 8,59
Eigen risico zorgverzekering	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00
Eigen bijdragen/betalingen zorg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal reserveringsuitgaven	€ 289,99	€ 289,99	€ 289,99	€ 289,99

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

Voeding	€ 315,04	€ 315,04	€ 315,04	€ 315,04
Was- en schoonmaakmiddelen	€ 7,10	€ 7,10	€ 7,10	€ 7,10
Persoonlijke verzorging	€ 37,08	€ 37,08	€ 37,08	€ 37,08
Huishoudelijke dienstverlening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Huisdieren	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Roken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Diversen	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00
Totaal huishoudelijke uitgaven	€ 364,22	€ 364,22	€ 364,22	€ 364,22

SOCIALE PARTICIPATIE

Op bezoek gaan/ontvangen	€ 67,64	€ 67,64	€ 67,64	€ 67,64
Vervoer	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vrijetijdsuitgaven	€ 64,46	€ 64,46	€ 64,46	€ 64,46
Contributies en abonnementen	€ 35,51	€ 35,51	€ 35,51	€ 35,51
Totaal sociale participatie	€ 167,61	€ 167,61	€ 167,61	€ 167,61

TOTAAL UITGAVEN	€ 2.294,07	€ 3.729,27	€ 3.729,27	€ 3.729,27
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

SALDO	€ 507,00	€ 571,99	€ 713,30	€ 767,27
--------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Alleenstaande ouder met jonge kinderen (2023)

Percentage bijstandsnorm 100% 110% 120% 130%

INKOMSTEN

Netto loon/uitkering	€ 1.195,66	€ 1.315,23	€ 1.434,79	€ 1.554,36
Zorgtoeslag	€ 154,00	€ 154,00	€ 154,00	€ 154,00
Huurtoeslag	€ 306,00	€ 306,00	€ 306,00	€ 306,00
Kinderbijslag	€ 179,84	€ 179,84	€ 179,84	€ 179,84
Kindgebonden budget	€ 586,00	€ 586,00	€ 586,00	€ 586,00
Kinderopvangtoeslag	€ 0	€ 979,00	€ 979,00	€ 979,00
Vakantietoeslag	€ 0	€ 100,21	€ 109,80	€ 119,34
Energietoeslag	€ 108,00	€ 108,00	€ 108,00	€ 0
Volwassenenfonds	€ 20,83	€ 20,83	€ 20,83	€ 0
Kindpakket School	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00
Kindpakket Sport	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Zorgkostenregeling	€ 23,22	€ 23,22	€ 23,22	€ 0
Individuele inkomenstoeslag	€ 37,25	€ 37,25	€ 37,25	€ 0
Regeling gebruiksgoederen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal Gemeentelijke regelingen	€ 91,30	€ 91,30	€ 91,30	€ 10,00
Totaal Landelijke toeslagen	€ 1.333,84	€ 2.413,05	€ 2.422,64	€ 2.324,18
Totaal inkomsten	€ 2.620,80	€ 3.819,58	€ 3.948,73	€ 3.888,54

VASTE LASTEN

Huur	€ 575,03	€ 575,03	€ 575,03	€ 575,03
Gas	€ 160,00	€ 160,00	€ 160,00	€ 160,00
Elektriciteit	€ 94,00	€ 94,00	€ 94,00	€ 94,00
Water	€ 19,50	€ 19,50	€ 19,50	€ 19,50
Gemeentelijke heffingen	€ 0	€ 50,00	€ 50,00	€ 50,00
Waterschapsheffingen	€ 0	€ 16,00	€ 16,00	€ 16,00
Telefoon, televisie, internet	€ 69,00	€ 69,00	€ 69,00	€ 69,00
Zorgverzekering	€ 177,00	€ 177,00	€ 177,00	€ 177,00
Overige verzekeringen	€ 23,00	€ 23,00	€ 23,00	€ 23,00
Onderwijs	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00
Kinderopvang	€ 0	€ 1.020,00	€ 1.020,00	€ 1.020,00
Vervoer/auto	€ 321,50	€ 321,50	€ 321,50	€ 321,50
Levensonderhoud anderen/ betalingsverplichtingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Werkgerelateerde kosten	€ 0	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00
Totaal vaste lasten	€ 1.449,03	€ 2.605,03	€ 2.605,03	€ 2.605,03

RESERVERINGSUITGAVEN

Kleding en schoenen	€ 131,00	€ 131,00	€ 131,00	€ 131,00
Inboedel	€ 92,00	€ 92,00	€ 92,00	€ 92,00
Onderhoud huis en tuin	€ 27,00	€ 27,00	€ 27,00	€ 27,00
Zelfzorgmiddelen	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00
Eigen risico zorgverzekering	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00	€ 32,00
Eigen bijdragen/betalingen zorg	€0	€0	€0	€0
Totaal reserveringsuitgaven	€ 290,00	€ 290,00	€ 290,00	€ 290,00

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

Voeding	€ 312,06	€ 312,06	€ 312,06	€ 312,06
Was- en schoonmaakmiddelen	€ 7,00	€ 7,00	€ 7,00	€ 7,00
Persoonlijke verzorging	€ 36,00	€ 36,00	€ 36,00	€ 36,00
Huishoudelijke dienstverlening	€0	€0	€0	€0
Huisdieren	€0	€0	€0	€0
Roken	€0	€0	€0	€0
Diversen	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00
Totaal huishoudelijke uitgaven	€ 360,06	€ 360,06	€ 360,06	€ 360,06

SOCIALE PARTICIPATIE

Op bezoek gaan/ontvangen	€ 67,00	€ 67,00	€ 67,00	€ 67,00
Vervoer	€0	€0	€0	€0
Vrijetijdsuitgaven	€ 63,00	€ 63,00	€ 63,00	€ 63,00
Contributies en abonnementen	€ 34,00	€ 34,00	€ 34,00	€ 34,00
Totaal sociale participatie	€ 164,00	€ 164,00	€ 164,00	€ 164,00

TOTAAL UITGAVEN	€ 2.263,09	€ 3.419,09	€ 3.419,09	€ 3.419,09
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

SALDO	€ 357,71	€ 400,49	€ 529,64	€ 469,45
--------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Twee ouders met jonge kinderen (2024)

Percentage bijstandsnorm 100% 110% 120% 130%

INKOMSTEN

Netto loon/uitkering	€ 1.869,21	€ 2.056,13	€ 2.243,05	€ 2.429,97
Zorgtoeslag	€ 236,00	€ 226,00	€ 179,00	€ 132,00
Huurtoeslag	€ 345,00	€ 334,00	€ 267,00	€ 191,00
Kinderbijslag	€ 206,29	€ 206,29	€ 206,29	€ 206,29
Kindgebonden budget	€ 406,00	€ 406,00	€ 406,00	€ 405,00
Kinderopvangtoeslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vakantie toeslag	€ 0	€ 100,65	€ 115,65	€ 130,64
Energietoeslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Volwassenenfonds	€ 41,66	€ 41,66	€ 41,66	€ 0
Kindpakket School	€ 9,58	€ 9,58	€ 9,58	€ 9,58
Kindpakket Sport	€ 25,00	€ 25,00	€ 25,00	€ 25,00
Zorgkostenregeling	€ 58,50	€ 58,50	€ 58,50	€ 0
Individuele inkomenstoeslag	€ 41,50	€ 41,50	€ 41,50	€ 0
Regeling gebruiksgoederen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal gemeentelijke regelingen	€ 176,24	€ 176,24	€ 176,24	€ 34,58
Totaal Landelijke toeslagen	€ 1.193,29	€ 1.272,94	€ 1.173,94	€ 1.064,93
Totaal inkomsten	€ 3.238,74	€ 3.425,66	€ 3.612,58	€ 3.529,48

VASTE LASTEN

Huur	€ 577,91	€ 577,91	€ 577,91	€ 577,91
Gas	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00
Elektriciteit	€ 98,50	€ 98,50	€ 98,50	€ 98,50
Water	€ 28,50	€ 28,50	€ 28,50	€ 28,50
Gemeentelijke heffingen	€ 0	€ 37,20	€ 37,20	€ 37,20
Waterschapsheffingen	€ 0	€ 16,00	€ 16,00	€ 16,00
Telefoon, televisie, internet	€ 71,14	€ 71,14	€ 71,14	€ 71,14
Zorgverzekering	€ 379,06	€ 379,06	€ 379,06	€ 379,06
Overige verzekeringen	€ 47,37	€ 47,37	€ 47,37	€ 47,37
Onderwijs	€ 10,73	€ 10,73	€ 10,73	€ 10,73
Kinderopvang	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vervoer/auto	€ 341,39	€ 341,39	€ 341,39	€ 341,39
Levensonderhoud anderen/ betalingsverplichtingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Werkgerelateerde kosten	€ 0	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00
Totaal vaste lasten	€ 1.705,60	€ 1.828,80	€ 1.828,80	€ 1.828,80

RESERVERINGSUITGAVEN

Kleding en schoenen	€ 193,84	€ 193,84	€ 193,84	€ 193,84
Inboedel	€ 100,63	€ 100,63	€ 100,63	€ 100,63
Onderhoud huis en tuin	€ 27,58	€ 27,58	€ 27,58	€ 27,58
Zelfzorgmiddelen	€ 15,02	€ 15,02	€ 15,02	€ 15,02
Eigen risico zorgverzekering	€ 64,00	€ 64,00	€ 64,00	€ 64,00
Eigen bijdragen/betalingen zorg	€0	€0	€0	€0
Totaal reserveringsuitgaven	€ 401,07	€ 401,07	€ 401,07	€ 401,07

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

Voeding	€ 511,51	€ 511,51	€ 511,51	€ 511,51
Was- en schoonmaakmiddelen	€ 8,12	€ 8,12	€ 8,12	€ 8,12
Persoonlijke verzorging	€ 82,39	€ 82,39	€ 82,39	€ 82,39
Huishoudelijke dienstverlening	€0	€0	€0	€0
Huisdieren	€0	€0	€0	€0
Roken	€0	€0	€0	€0
Diversen	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00
Totaal huishoudelijke uitgaven	€ 617,02	€ 617,02	€ 617,02	€ 617,02

SOCIALE PARTICIPATIE

Op bezoek gaan/ontvangen	€ 67,64	€ 67,64	€ 67,64	€ 67,64
Vervoer	€0	€0	€0	€0
Vrijetijdsuitgaven	€ 83,90	€ 83,90	€ 83,90	€ 83,90
Contributies en abonnementen	€ 55,36	€ 55,36	€ 55,36	€ 55,36
Totaal sociale participatie	€ 206,90	€ 206,90	€ 206,90	€ 206,90

TOTAAL UITGAVEN	€ 2.930,59	€ 3.053,79	€ 3.053,79	€ 3.053,79
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

SALDO	€ 308,15	€ 371,87	€ 558,79	€ 475,69
--------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Twee ouders met jonge kinderen (2023)

Percentage bijstandsnorm 100% 110% 120% 130%

INKOMSTEN

Netto loon/uitkering	€ 1.708,08	€ 1.878,89	€ 2.049,70	€ 2.220,50
Zorgtoeslag	€ 265,00	€ 260,00	€ 218,00	€ 176,00
Huurtoeslag	€ 306,00	€ 301,00	€ 238,00	€ 167,00
Kinderbijslag	€ 179,84	€ 179,84	€ 179,84	€ 179,84
Kindgebonden budget	€ 265,00	€ 265,00	€ 265,00	€ 265,00
Kinderopvangtoeslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vakantie toeslag	€ 0	€ 94,61	€ 108,26	€ 121,91
Energietoeslag	€ 108,00	€ 108,00	€ 108,00	€ 0
Volwassenenfonds	€ 41,66	€ 41,66	€ 41,66	€ 0
Kindpakket School	€ 9,58	€ 9,58	€ 9,58	€ 9,58
Kindpakket Sport	€ 25,00	€ 25,00	€ 25,00	€ 0
Zorgkostenregeling	€ 46,44	€ 46,44	€ 46,44	€ 0
Individuele inkomenstoeslag	€ 41,50	€ 41,50	€ 41,50	€ 0
Regeling gebruiksgoederen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal gemeentelijke regelingen	€ 164,18	€ 164,18	€ 164,18	€ 9,58
Totaal Landelijke toeslagen	€ 1.123,84	€ 1.208,45	€ 1.117,10	€ 909,75
Totaal inkomsten	€ 2.996,10	€ 3.166,91	€ 3.337,72	€ 3.139,83

VASTE LASTEN

Huur	€ 575,03	€ 575,03	€ 575,03	€ 575,03
Gas	€ 160,00	€ 160,00	€ 160,00	€ 160,00
Elektriciteit	€ 118,00	€ 118,00	€ 118,00	€ 118,00
Water	€ 24,00	€ 24,00	€ 24,00	€ 24,00
Gemeentelijke heffingen	€ 0	€ 50,00	€ 50,00	€ 50,00
Waterschapsheffingen	€ 0	€ 16,00	€ 16,00	€ 16,00
Telefoon, televisie, internet	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00
Zorgverzekering	€ 354,00	€ 354,00	€ 354,00	€ 354,00
Overige verzekeringen	€ 41,00	€ 41,00	€ 41,00	€ 41,00
Onderwijs	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00
Kinderopvang	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vervoer/auto	€ 321,50	€ 321,50	€ 321,50	€ 321,50
Levensonderhoud anderen/ betalingsverplichtingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Werkgerelateerde kosten	€ 0	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00
Totaal vaste lasten	€ 1.673,53	€ 1.809,53	€ 1.809,53	€ 1.809,53

RESERVERINGSUITGAVEN

Kleding en schoenen	€ 190,00	€ 190,00	€ 190,00	€ 190,00
Inboedel	€ 105,00	€ 105,00	€ 105,00	€ 105,00
Onderhoud huis en tuin	€ 27,00	€ 27,00	€ 27,00	€ 27,00
Zelfzorgmiddelen	€ 14,00	€ 14,00	€ 14,00	€ 14,00
Eigen risico zorgverzekering	€ 64,00	€ 64,00	€ 64,00	€ 64,00
Eigen bijdragen/betalingen zorg	€0	€0	€0	€0
Totaal reserveringsuitgaven	€ 400,00	€ 400,00	€ 400,00	€ 400,00

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

Voeding	€ 506,67	€ 506,67	€ 506,67	€ 506,67
Was- en schoonmaakmiddelen	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00
Persoonlijke verzorging	€ 80,00	€ 80,00	€ 80,00	€ 8,00
Huishoudelijke dienstverlening	€0	€0	€0	€0
Huisdieren	€0	€0	€0	€0
Roken	€0	€0	€0	€0
Diversen	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00
Totaal huishoudelijke uitgaven	€ 609,67	€ 609,67	€ 609,67	€ 537,67

SOCIALE PARTICIPATIE

Op bezoek gaan/ontvangen	€ 67,00	€ 84,00	€ 84,00	€ 84,00
Vervoer	€0	€0	€0	€0
Vrijetijdsuitgaven	€ 82,00	€ 82,00	€ 82,00	€ 82,00
Contributies en abonnementen	€ 53,00	€ 53,00	€ 53,00	€ 53,00
Totaal sociale participatie	€ 202,00	€ 219,00	€ 219,00	€ 219,00

TOTAAL UITGAVEN	€ 2.885,20	€ 3.038,20	€ 3.038,20	€ 2.966,20
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

SALDO	€ 110,90	€ 128,71	€ 299,52	€ 173,63
--------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Twee ouders met oudere kinderen (2024)

Percentage bijstandsnorm 100% 110% 120% 130%

INKOMSTEN

Netto loon/uitkering	€ 1.869,21	€ 2.056,13	€ 2.243,05	€ 2.429,97
Zorgtoeslag	€ 236,00	€ 226,00	€ 179,00	€ 132,00
Huurtoeslag	€ 354,00	€ 334,00	€ 267,00	€ 191,00
Kinderbijslag	€ 266,18	€ 266,18	€ 266,18	€ 266,18
Kindgebonden budget	€ 540,00	€ 540,00	€ 540,00	€ 540,00
Kinderopvangtoeslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vakantie toeslag	€ 0	€ 100,65	€ 115,65	€ 130,64
Energietoeslag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Volwassenenfonds	€ 41,66	€ 41,66	€ 41,66	€ 0
Kindpakket School	€ 19,16	€ 19,16	€ 19,16	€ 19,16
Kindpakket Sport	€ 50,00	€ 50,00	€ 50,00	€ 50,00
Zorgkostenregeling	€ 58,50	€ 58,50	€ 58,50	€ 0
Individuele inkomenstoeslag	€ 41,50	€ 41,50	€ 41,50	€ 0
Regeling gebruiksgoederen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal gemeentelijke regelingen	€ 210,82	€ 210,82	€ 210,82	€ 69,16
Totaal Landelijke toeslagen	€ 1.396,18	€ 1.466,83	€ 1.367,83	€ 1.259,82
Totaal inkomsten	€ 3.476,21	€ 3.733,78	€ 3.821,70	€ 3.758,95

VASTE LASTEN

Huur	€ 577,91	€ 577,91	€ 577,91	€ 577,91
Gas	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00	€ 151,00
Elektriciteit	€ 98,50	€ 98,50	€ 98,50	€ 98,50
Water	€ 28,50	€ 28,50	€ 28,50	€ 28,50
Gemeentelijke heffingen	€ 0	€ 37,20	€ 37,20	€ 37,20
Waterschapsheffingen	€ 0	€ 16,00	€ 16,00	€ 16,00
Telefoon, televisie, internet	€ 91,46	€ 91,46	€ 91,46	€ 91,46
Zorgverzekering	€ 379,06	€ 379,06	€ 379,06	€ 379,06
Overige verzekeringen	€ 47,37	€ 47,37	€ 47,37	€ 47,37
Onderwijs	€ 98,70	€ 98,70	€ 98,70	€ 98,70
Kinderopvang	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vervoer/auto	€ 341,39	€ 341,39	€ 341,39	€ 341,39
Levensonderhoud anderen/ betalingsverplichtingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Werkgerelateerde kosten	€ 0	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00
Totaal vaste lasten	€ 1.813,89	€ 1.937,09	€ 1.937,09	€ 1.937,09

RESERVERINGSUITGAVEN

Kleding en schoenen	€ 236,69	€ 236,69	€ 236,69	€ 236,69
Inboedel	€ 108,30	€ 108,30	€ 108,30	€ 108,30
Onderhoud huis en tuin	€ 27,58	€ 27,58	€ 27,58	€ 27,58
Zelfzorgmiddelen	€ 15,02	€ 15,02	€ 15,02	€ 15,02
Eigen risico zorgverzekering	€ 64,00	€ 64,00	€ 64,00	€ 64,00
Eigen bijdragen/betalingen zorg	€0	€0	€0	€0
Totaal reserveringsuitgaven	€ 451,59	€ 451,59	€ 451,59	€ 451,59

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

Voeding	€ 699,67	€ 699,67	€ 699,67	€ 699,67
Was- en schoonmaakmiddelen	€ 8,12	€ 8,12	€ 8,12	€ 8,12
Persoonlijke verzorging	€ 82,39	€ 82,39	€ 82,39	€ 82,39
Huishoudelijke dienstverlening	€0	€0	€0	€0
Huisdieren	€0	€0	€0	€0
Roken	€0	€0	€0	€0
Diversen	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00
Totaal huishoudelijke uitgaven	€ 805,18	€ 805,18	€ 805,18	€ 805,18

SOCIALE PARTICIPATIE

Op bezoek gaan/ontvangen	€ 84,80	€ 84,80	€ 84,80	€ 84,80
Vervoer	€0	€0	€0	€0
Vrijetijdsuitgaven	€ 104,37	€ 104,37	€ 104,37	€ 104,37
Contributies en abonnementen	€ 83,56	€ 83,56	€ 83,56	€ 83,56
Totaal sociale participatie	€ 272,73	€ 272,73	€ 272,73	€ 272,73

TOTAAL UITGAVEN	€ 3.343,39	€ 3.466,59	€ 3.466,59	€ 3.466,59
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

SALDO	€ 132,82	€ 267,19	€ 355,11	€ 292,36
--------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Twee ouders met oudere kinderen (2023)

Percentage bijstandsnorm 100% 110% 120% 130%

INKOMSTEN

Netto loon/uitkering	€ 1.708,08	€ 1.878,89	€ 2.049,70	€ 2.220,50
Zorgtoeslag	€ 265,00	€ 260,00	€ 218,00	€ 176,00
Huurtoeslag	€ 306,00	€ 301,00	€ 238,00	€ 167,00
Kinderbijslag	€ 256,91	€ 256,91	€ 256,91	€ 256,91
Kindgebonden budget	€ 327,00	€ 327,00	€ 327,00	€ 327,00
Kinderopvangtoeslag	€0	€0	€0	€0
Vakantie toeslag	€0	€ 94,61	€ 108,26	€ 121,91
Energietoeslag	€ 108,00	€ 108,00	€ 108,00	€0
Volwassenenfonds	€ 41,66	€ 41,66	€ 41,66	€0
Kindpakket School	€ 19,16	€ 19,16	€ 19,16	€ 19,16
Kindpakket Sport	€ 50,00	€ 50,00	€ 50,00	€0
Zorgkostenregeling	€ 46,44	€ 46,44	€ 46,44	€0
Individuele inkomenstoeslag	€ 41,50	€ 41,50	€ 41,50	€0
Regeling gebruiksgoederen	€0	€0	€0	€0
Totaal gemeentelijke regelingen	€ 198,76	€ 198,76	€ 198,76	€ 19,16
Totaal Landelijke toeslagen	€ 1.262,91	€ 1.347,52	€ 1.256,17	€ 1.048,82
Totaal inkomsten	€ 3.169,75	€ 3.425,17	€ 3.504,63	€ 3.288,48

VASTE LASTEN

Huur	€ 575,03	€ 575,03	€ 575,03	€ 575,03
Gas	€ 160,00	€ 160,00	€ 160,00	€ 160,00
Elektriciteit	€ 118,00	€ 118,00	€ 118,00	€ 118,00
Water	€ 24,00	€ 24,00	€ 24,00	€ 24,00
Gemeentelijke heffingen	€0	€ 50,00	€ 50,00	€ 50,00
Waterschapsheffingen	€0	€ 16,00	€ 16,00	€ 16,00
Telefoon, televisie, internet	€ 90,00	€ 90,00	€ 90,00	€ 90,00
Zorgverzekering	€ 354,00	€ 354,00	€ 354,00	€ 354,00
Overige verzekeringen	€ 41,00	€ 41,00	€ 41,00	€ 41,00
Onderwijs	€ 92,00	€ 92,00	€ 92,00	€ 92,00
Kinderopvang	€0	€0	€0	€0
Vervoer/auto	€ 321,50	€ 321,50	€ 321,50	€ 321,50
Levensonderhoud anderen/ betalingsverplichtingen	€0	€0	€0	€0
Werkgerelateerde kosten	€0	€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00
Totaal vaste lasten	€ 1.775,53	€ 1.911,53	€ 1.911,53	€ 1.911,53

RESERVERINGSUITGAVEN

Kleding en schoenen	€ 232,00	€ 232,00	€ 232,00	€ 232,00
Inboedel	€ 113,00	€ 113,00	€ 113,00	€ 113,00
Onderhoud huis en tuin	€ 27,00	€ 27,00	€ 27,00	€ 27,00
Zelfzorgmiddelen	€ 14,00	€ 14,00	€ 14,00	€ 14,00
Eigen risico zorgverzekering	€ 64,00	€ 64,00	€ 64,00	€ 64,00
Eigen bijdragen/betalingen zorg	€0	€0	€0	€0
Totaal reserveringsuitgaven	€ 450,00	€ 450,00	€ 450,00	€ 450,00

HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

Voeding	€ 693,05	€ 693,05	€ 693,05	€ 693,05
Was- en schoonmaakmiddelen	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00
Persoonlijke verzorging	€ 80,00	€ 80,00	€ 80,00	€ 80,00
Huishoudelijke dienstverlening	€0	€0	€0	€0
Huisdieren	€0	€0	€0	€0
Roken	€0	€0	€0	€0
Diversen	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00
Totaal huishoudelijke uitgaven	€ 796,05	€ 796,05	€ 796,05	€ 796,05

SOCIALE PARTICIPATIE

Op bezoek gaan/ontvangen	€ 84,00	€ 84,00	€ 84,00	€ 84,00
Vervoer	€0	€0	€0	€0
Vrijetijdsuitgaven	€ 102,00	€ 102,00	€ 102,00	€ 102,00
Contributies en abonnementen	€ 80,00	€ 80,00	€ 80,00	€ 80,00
Totaal sociale participatie	€ 266,00	€ 266,00	€ 266,00	€ 266,00

TOTAAL UITGAVEN	€ 3.287,58	€ 3.423,58	€ 3.423,58	€ 3.423,58
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

SALDO	€-117,83	€ 1,59	€ 81,05	€-135,10
--------------	-----------------	---------------	----------------	-----------------

Bijlage 2 Doelgroepgroottes t.b.v. de berekening van de benutting

De volgende aantallen zijn gebruikt in de berekening van de benutting van de minimaregelingen:

Regeling	Doelgroep	Aantallen
Bijzondere bijstand	Aantal volwassenen met een inkomen tot 120% van het sociale minimum	2019: 5.000 volwassenen 2020: 5.000 volwassenen 2021: 4.700 volwassenen 2022: 4.800 volwassenen
Individuele inkomens toeslag	Aantal volwassenen (tot 65 jaar) met een inkomen tot 120% van het sociale minimum (tenminste 1 jaar/ 4 jaar)	2019: 3.600/2.000 volwassenen 2020: 3.500/2.000 volwassenen 2021: 3.200/1.800 volwassenen 2022: 3.300/1.700 volwassenen
Kindpakket	Aantal kinderen in huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociale minimum	2019: 1.600 kinderen 2020: 1.500 kinderen 2021: 1.500 kinderen 2022: 1.400 kinderen
(Gedeeltelijke) Kwijtscheldingen	Aantal huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociale minimum	2019: 3.200 huishoudens 2020: 3.300 huishoudens 2021: 3.100 huishoudens 2022: 3.100 huishoudens
Maatwerkregeling gebruiksgoederen	Aantal volwassenen met een inkomen tot 140% van het sociale minimum	2019: 7.100 volwassenen 2020: 7.000 volwassenen 2021: 6.800 volwassenen 2022: 6.700 volwassenen
Collectieve zorgverzekering	Aantal huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociale minimum	2019: 4.100 huishoudens 2020: 4.100 huishoudens 2021: 3.900 huishoudens 2022: 4.000 huishoudens

Colofon

uitgegeven door

Trendbureau Drenthe

onderdeel van CMO STAMM

Trendbureau Drenthe is een onafhankelijk kenniscentrum voor sociaal-maatschappelijke vraagstukken. We werken voor gemeenten, provincies, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en inwoners van de regio. We signaleren en monitoren trends en ontwikkelingen in Drenthe. We weten daardoor wat er leeft, waar het schuurt en wat werkt. We duiden samen met onze partners uitkomsten van onderzoek en agenderen wat bespreekbaar gemaakt moet worden. De provincie Drenthe subsidieert ons voor onze publieke taken. Naast deze publieke taken werken we ook in opdracht voor diverse opdrachtgevers.

auteurs

Jessy Snip (contactpersoon)

j.snip@trendbureaudrenthe.nl

Marcel Endendijk

m.endendijk@trendbureaudrenthe.nl

Erik Meij

e.meij@trendbureaudrenthe.nl

Jaap Smit-Venema

j.smitvenema@trendbureaudrenthe.nl

onderzoekers die hebben meegewerkt

Jaap Smit-Venema, Erik Meij, Riane Kuzee, Linda Drenth en Jessy Snip

met dank aan

Gemeente Assen, Werkplein Drentsche Aa, Raad voor Cliëntenparticipatie Assen